

A V E M A R I A

FEBRUAR 1943

LETNIK 35

AVE MARIA

35. LETNIK

FEBRUARSKA ŠTEV.

Našel boš v tej številki po vrsti:

Pisma prijateljev in naročnikov —

Med nami rečeno —

Misli mesto dolgih člankov —

Križem kraljestva križa — A. Urankar

Baragov svetilnikB. Z.

Kdo, kaj, kako, zakaj? — A. Urankar

Kristus v Kafarnaumu — V. Znidaršič

Zvodnik, letna povestI. Pregelj

Okrogle zgodbe

Črtica, časopisni izrezki — A. Podgoršek

NarodnjakinjaNarodnjak

Molitvena frontaK. Zakrajšek O.F.M.

Marija Brezijanska romarica —

Strani za naše mlajšeC. Šircel O.F.M.

DaroviNa platnicah

Imenik zastopnikov ”

AVE MARIA

mesečnik za slovenske katoličane v Ameriki.

Izdajatelj:

FRANČISKANI V LEMONTU.

Naročnina velja \$2.50.

Naročnina Tvoja je dar v podporo ubožnejšim slovenskim fantom, ki se izobrazujejo za slov. duhovnike v lemontskem semenišču.

Naročnikov in dobrotnikov se spominjamo v lemontskem samostanu v vseh svojih molitvah, pri sv. mašah in drugih duhovnih opravilih. Opravimo pa zanje tudi sv. mašo in sicer vsako prvo sredo v mesecu.

Uredniški odbor lista:

ALEKSANDER URANKAR,
CIRIL ŠIRCEL, urednika
ALOJZIJ MADIC,
ROBERT KOČEVAR, upravnika
ANTON ŠEGA, potovalni zastopnik

Naslov vseh:

**Ave Maria, P. O. B. 608,
Lemont, Ill.**

Entered as second-class matter August 20, 1925, at the post office at Lemont, Illinois, under the act of March 3, 1879. Acceptance of mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on August 29, 1925.

Printed by
SERVICE PRINTERS
Lemont, Ill.

Pisma prijateljev in naročnikov

**Radovednežu onkraj
plota:**

“Proletarec”, s p r a š u j e,
kdo je “podprl” letošnji le-
montski Koledar?

**Radovednežu odkritosrčen
odgovor na to radovedno
vprašanje:**

**Urednik, ki zastonj ureju-
je.**

**Prispevkarji, ki zastonj
prispevajo.**

**Upravnik, ki zastonj
upravlja.**

**Prodajalci, ki zastonj pro-
dajajo.**

**Naročniki, ki za denar
naročajo.**

**Kupovalci, ki za denar
kupujejo.**

**Oglaševalci, ki za denar
oglašajo.**

**Darovalci, ki so doslej da-
rovali že okoli \$200.00. . . .**

**Če je z vsem tem naš
letošnji Koledar že tudi res
dosti “subvencioniran, tega
pa— vsaj doslej— še sami
ne vemo.**

●

**Rev. B. Trampuš, Južna
Amerika: Predragi.**—Pišem
to pisemce pod žarki tropič-
nega sonca. Danes sem pri-
šel po 11 urnem pešhodu do
majhne bajte, kjer sem lah-
ko naslonil ta papirček in
napraskal par vrstic. Pred-
vsem je namen tega pisemca
voščiti Vam, vsem dragim do-
brotnikom v Severni Ameri-
ki srečne božične praznike
in milostipolno novo leto
1943. V tem smislu blagovo-

li oddati moje pozdrave in
čestitke vsem.

Nahajam se izven civiliza-
cije in samotarim, kar me pa
dela zelo srečnega in zado-
voljnega. Iz Sev. Amerike ne
prejemam nobenega glasu,
ne v pismih, tem manj v ča-
sopisih. Zgodi se sveta božja
volja v vsem.

Ne vem natančnega števi-
la pisem, ki sem Vam jih že
poslal, morda niste nobenega
prejel.

Če boste kedaj hoteli pi-
sati na “Casillo 517, kot ste
poprej, ker iz Guayaquila
mi bo odposlana pošta v
vsej gotovosti na Filijapo.
Pozdrav. — Misijonar Tram-
puš.

—

(Kdor hoče stopiti v zvezo
z našim misijonarjem v Juž-
ni Ameriki, naj se oglasi pri
Juliju Slapšaku, 3547 East
80th Street, Cleveland, O.)

●

Hrvat Mile, Chicago. —
Pismo je objavil v katerem
odgovarja piscu v našem
Koledarju na notico pod sli-
ko Zagreba — “Prestolnica
Hrvaške, ki je ušla bombam
z izdajstvom. Toda prišla bo
še kaznen.” Glavne so misli
tega pisma: Slovenci le jo-
kajte, saj ste se preje smeja-
li, ker se vam je dobro godi-
lo, zdaj imate trpljenje. Če
bi bili preje malo manj gle-
dali v Belgrad in bolj v Za-
greb, bi morda danes ne jo-
kali.

Zagreb kljub temu pismu
ostane mesto izdajnikov, ali
kakor pravimo dandanes ta-
kim spakam “kvizlingi” (po
imenu proslulega izdajnika
Norveške). Zagrebška klika
ni predstavnic hrvaškega
naroda, je podrepnica Hit-
lerja, sovražnika Združenih
Narodov. Amerika to ve, za-
to še vojne ni napovedala,
ko se je “nezavisna” razko-
račila in šla v vojno proti A-
meriki. Če so bili Slovenci
oportunisti, so bili postavi-
nim potom; (v kolikor so bi-
li, bo jugoslovanska zgodo-
vina govorila, brat pisca teh
vrstic je vedno volil Dr. Mač-
ka in bil vodja hrvaških sim-
patizerjev na Dolenjskem v
novomeškem okraju, to mi-
mogrede, in če bi bil pisec teh
vrstic bil v Jugoslaviji, bi
bil tudi z Dr. Mačkom...) Toda
ta Dr. Maček danes ni z novi-
mi “Hrvati”, ki grede in
prodajo svoje domovje iz-
vržkom laške kulture, kot
sta Muso in Pavelič. Kadar
slišim ime Pavelič, se vedno
spomnim tudi na drugo hr-
vaško, a svetniško ime Tave-
lič. Nikola Tavelič je bil
eden velikih hrvaških muče-
nikov Cerkve. Taveliča je
rodil hrvatski rod, Paveliča
pa pakaža, ki ni imela z Hr-
vati nič opraviti. Povej, s
kom se družiš in povem ti,
kdo si. Če ga hočejo nekateri
Hrvati imeti, imejte ga, po-
stavljajte se z njim, pa še
naprej “šarite” in pobijajte
svoje brate, toda prišel bo
dan, ko bo vsa ta “šara” šla
in na tisti dan sem mislil, ko
sem govoril o kazni. Ne bo
hrvaški narod kaznovan, ker
nič zagrešil ni, zagrebška
pakaža bo pa šla kot je Bog

v nebesih. Prav nič ni lepo, da se s "hrvaštvom", postavljajo ljudje, ki jim je Hrvaška deseta vas za morjem.

●

J. P., Ely, Minn. — Tu in tam berem, kako vlačijo rdečkarji ime narodnih delavcev v svoje flike in namigavajo, kot da bi jih treba ne bilo. Boleti mora Patra Zakrajška in nas, druge njegove prijatelje katoličane, ki poznamo njegovo delo, pa mu čast kratijo, kot da bi ne bil na mestu mož. Le še več takih, pa bi bilo bolje nam vsem.

Da, to mnogokdaj bereš po časopisih: Zakrajšek tu, Zakrajšek tam. Pred leti je bilo to na dnevnem redu. Toda mislim, da, skoraj gotovo vem, da to Fathra Zakrajška nič ne moti. To je njemu še odlika. Dokler o človeku ljudje govore, čovek ve, da je živ, ko bodo prenehali o njem govoriti, bomo vedeli, da je bolan, ali pa mrtev. — Agilne ljudi so vedno napadali in krtačili. Strinjamo se pa tudi mi: le še več takih, pa bi bilo bolje vsem.

●

Father Trobec, Rice, Minn.: Ustavite list N. N. Sirota je stara, ne vidi več, torej tudi lista ne more brati. Čestitam na koledarju, vreden je dva dolarja in pol. Kje je pa sitni Trnovec? Saj vem, da s Hitlerjem drži, da bi ga kokla brcnila . . .

Pismo priobčujemo, dasi bo naš gospod iz "Hoste" hud. Prihodnjič bo pač treba pristaviti: ne priobčiti. Priobčujemo ga radi apostolske misli, ki je v pismu skrita. Father Trobec in mnogi drugi naši duhovniki so bili dolgo let apostolskega duha, da so premnogim našim rojakom in rojakinjam plačevali list. Kar je bilo in je še hvale vredno. To je tudi en način, kako delati za katoliški tisk. V Ameriki so že po mnogih krajih listi upeljavali izvrstno idejo, da mesto božičnih darov ljudje naroče svojim prijateljem ta ali oni list za celo leto. Koliko bolj hvale vredno kakor pošiljanje dragih škatelj s sladkorjem in drugimi nepotrebni darovi. Bogve, če kateri naših rojakov na to kedaj pomisli, da je katoliški list tvojemu znancu ali sorodniku prepotreben, da bi poleg dela prijateljske ljubezni vršil tudi apostolsko delo katoliškega tiska, če bi rojaku naročil list za darilo.

Trnovec je še vedno, kjer je zadnje mesece bil. Vemo, da se Fr. Trobec šali, ko ga spravlja v zvezo s Hitlerjem, ker vsi vemo, da ga ni večjega nasprotnika Hitlerjevega v naših slovensko-ameriških vrstah kot je Trnovec. Ni noben drugi človek po premnogih listih naših napisal toliko člankov. Ravno zadnji mesec je v angleškem jeziku napisal predober članek v znanem ameriškem tedniku "America". Ali ste ga že brali g. Hobar? — Koklja ga je pa res brcnila zadnje tedne enkrat, ker je bil hudo bolan, na očeh zo-

pet. Preveč v knjige gleda. Dobro bi bilo zanj, da bi prišel k Vam v hosto na "urlaub". Hosta je boljša od New Yorka.

●

M. M., Great Neck, L. I.: Nič več novic iz domovine v Ave Marija? — Rada bi vedela, kje so g. Janez Opeka, kateri duhovniki so bili odpeljani v ujetništvo? Dasi je težko prebirati novice o razbiti domovini, pa je vendar to prvo, kar poiščem v listu. Prav gotovo sem tudi jaz vse svoje ljudi izgubila.

Jugoslovanski informacijski center zalaga vse liste z novicami iz domovine. Najboljše vezi z domovino je imel g. minister Snoj, (ki so ga žalibog sedaj postavili na razpoložnje: zlato zametavajo, papir pa hranijo.) Ta g. minister je bil glavni vodja tega informacijskega urada, noben drugih ministrov ni tako vestno opravljal svojo službo, to ja razvidite iz naših listov, ki kar naprej prinašajo novice iz domovine. Ravno radi teh listov, ki so vse novice objavljali sproti, mi teh novic zadnji mesec nismo prinesli. Novice so bolj političnega značaja. Teh in enakih novic bo seveda sedaj vedno manj, ker so prišle preko Švice in Francije. Francija pa je sedaj odpadla. Če Vas zanima in res niste brali nikjer drugje teh novic: Ubili so bana Natlačena v Ljubljani. Preoblečen v duhovnika je prišel

Dalje na str. 28.

A V E M A R I A

Februar, 1943—

—Letnik XXXV

MED NAMI REČENO

NIKOLI ni bilo človeštvo na tolikih razpotjih kot je danes, ko snujemo načrte za življenje po vojni.

Koliko nepotrebne energije in koliko dela potrahi človeštvo z vsem tem iskanjem?

Pa bi svetu ne bilo treba toliko vprašanj, odgovor že ima, v Kristovem evangeliju. Ne bi mu bilo treba toliko beganja vse-naokrog. Mirno naj sede za mizo in se pouči v zgodovini naše cerkve.

Znani švicarski kulturni zgodovinar Gustav Schnuerer, profesor na univerzi v Fribourgu, je izdal nov zvezek svojega velikega dela "Katoliška cerkev in kultura". Medtem ko je ta znanstvenik, ki ga imenujejo zadnjega zastopnika zgodovinopisja velike sile, osvetlil odnos med katoliško cerkvijo in kulturo v srednjem veku, se v najnovejšem zvezku peča s stališčem katoliške cerkve do prosvetljenjske kulture 18. stoletja.

Od početka so mislili, da bi se dalo protiversko razumarstvo tega časa zajeziti z državno močjo, kar pa se je izkazalo kot neučinkovito. Druga struja se je nagibala k temu, da bi se katolištvo kolikor mogoče prilagodilo duhu časa. Schnuerer dokazuje na prepričevalen način, da sta bila oba ta dva načina napačna.

Po prvi poti se je površni, brezbožni in ošabni duh prosvetljenstva le krepil, druga pot pa je ustvarjala samo največjo duhovno zmedo.

Bil je čas vrenja in borbe, kako družiti staro in novo, prav tako, kakor danes. Mi se moremo iz tistega časa le učiti, da se niti ne smemo slepo priličevati vsaki modi na

duhovnem področju, na drugi strani se pa ne smemo duhu časa prezirajoče odmikati v duhovno osamitev, ampak moramo znati ločiti, kaj je v vsakem duhovnem gibanju resnično in trajno, kaj pa mimoidoče in več ali manj zmotno ter pretirano.

Najmanj seveda je na mestu zaupanje v posvetno silo. Cerkev pa je premagala tudi prosvetljenstvo, ki je danes samo še spomin, čeprav se koti kot neživljenjski ostanek še v teh ali onih glavah. Ravno v francoski revoluciji se je Cerkev, ko je bila v najhujši stiski, znašla na edino pravi poti in je v ognju junaškega trpljenja zmagala. Zmagala zato, ker so se duhovniki, ki so ji ostali zvesti, oprli na ljudstvo, ki ga je sijajni zgled zvestobe do krščanske resnice okrepil v odporu zoper brezboštvo.

Tudi v bodočnosti je pot do zmage nad nekrščanskimi zmotami ista.

ONEMŠKEM bogcu pišejo, da pridno hodi k učiteljici zgodovini v goste in se uči "ljudovladja", vojskovanja in življenjske modrosti, ki mu je šola ni dala.

Ene resnice se noče naučiti, zato mu bo učiteljica zgodovina dala kapo tepcev; resnice, da Boga ubiti ne moreš v srcu narodov in da je krščanstvo preživelo hujše krize kot jo je on povzročil, da je Kristus silnejši vodja ljudskih src, silnejši kot jih je svet poznal. Napoleon je Hitlerju vzor, le zakaj si ne privzame vseh nauk Napoleonic? Morda bi ga narodi bolj vzljubili in cenili.

Francoski katoliški tednik "Semaine Catholique" je priobčil razgovor, ki ga je imel kratko pred svojo smrtjo Napoleon z generalom Bertrandom, ki mu je bil sledil v izgnanstvo na otoku Heleni. Sicer je bil ta pogovor večkrat priobčen, široki javnosti pa je do danes kaj malo znan. Danes je posebno zanimiv, ker nam spričuje, kako je največji osvajalec, kar jih je imela Evropa, klonil pred krščanstvom, čigar zapovedi je v svoji politiki zanemarjal in večkrat kruto kršil. Največji imperator Evrope, ki je hotel zediniti človeštvo z mečem, je, potem ko so se njegove sanje razblinile v nič, spoznal, da more le ljubezen ustvariti enoto in bratovstvo človeštva. Moško je to priznal, ko je obenem z njegovimi orjaškimi načrti ugašalo tudi njegovo življenje. Malokateri politik in vojskovodja je izpovedal o Kristusu in njegovem nauku tako globoka spoznanja kot Napoleon na svoji bolniški postelji v pogovoru z Bertrandom.

"General," je dejal Napoleon, "nobeden tako ne pozna ljudi kakor jaz, in zato vam rečem, da Kristus ni bil človek kakor mi. Le površni duhovi ga morejo primerjati z drugimi filozofi, oznanjevalci vere in bajeslovnimi bitji. Nobene podobnosti ni med Njim in njimi." In dalje:

"Med Kristusovim naukom in drugimi verami ter nauki je neskončna razdalja."

"Največji čudež je, da je Jezus zahteval od ljudi to, kar je na svetu najtežje doseči in česar ni dosegel nihče drugi, namreč, da bi Ga vsi ljubili in ljubili vse veke. Kristus zahteva zase srce in vsi dobri ljudje so mu Ga darovali in darujejo. Tako bitje je zame Bog."

"Kristus je izpregovoril in od takrat se čutijo rodovi med seboj vezane z bolj globokimi vezmi, kakor so vezi krvi. On vžiga v človeku ljubezen, ki uniči vsako samoljubje in pred katero so vse druge ljubezni nič. Kako bi bilo spričo tega čudeža mogoče ne priznati, da je kaj takega zmožno samo božje bitje?"

"Cezar, Hanibal, Aleksander, Ludovik XIV. — kaj je ostalo od njih, kakor samo ime? Tudi o meni bodo govorili učitelji zgodovine, toda nihče ne bo čutil do mene

ljubezni, kakor je ne čuti nihče do drugih vojskovodij in osvajalcev. In kakšno brezumno, general Bertrand, je med tem, kar sem jaz hotel ustvariti, in med kraljestvom božjim, ki ga je oznanjal Kristus in ga tudi v resnici ustanovil tako, da ga ne bo mogel zrušiti nihče."

Nato je nastal molk. Ko ni general nič odgovoril, je cesar vzkliknil: "General Bertrand, če vi ne razumete, da je Jezus Kristus Bog, sem se hudo zmotil, ko sem vas napravil za generala."

Napoleon je bil mož; ko je videl, kako ničevno je vse, kar ustvarja človek, naj bo še tako velik, se ni bal, da to prizna in se pred Bogom poniža.

V NOVIH dneh, ki bodo za to strašno morijo prišli, ne bo mesta v naših vrstah za ljudi, ki jim služi verstvo le kot nekaka nedeljska obleka. Vse, kar jim vera nalaga, je samo vnanja škorja brez jedra. V novih dneh bo treba verskih učiteljev in lajikov, ki bodo imeli več smisla za socialno čutenje in delo med vsemi socialnimi sloji.

Škof dr. Glattfelder, ki upravlja škofijo Csanad na Ogrskem, je objavil pastirsko pismo, v katerem pravi:

"V novem letu bi morala biti naša poglavna skrb, da se v našem narodu izoblikuje pravilno javno mnenje. Danes žalibog množica ne posluša tistih, ki so poklicani, da vodijo duhovno in npravstveno življenje naroda. V knjigah, v tisku, na javnih in tajnih sestankih se obravnavajo vprašanja svetovnega nazora brez ozira na to, ali se ljudje kaj razumejo na take visoke in globoke probleme ali ne. Danes ne velja več, ali kdo res kaj zna, ali je strokovnjak v vprašanih, ki se obravnavajo in ali čuti npravstveno odgovornost za svoje besede in ideje.

Ta okolnost krije seveda v sebi ogromne nevarnosti, saj, če neuki in nepoklicani ljudje načenjajo tako težka vprašanja, je to združeno z istim rizikom, kakor če nedoletni otroci mahajo okoli sebe z gorečimi bakljami ali pa tolčejo po sodih, polnih

razstrelilne snovi. Izkušnja je pokazala, da v takih časih bolj zaleže beseda krščanskih laikov, kakor pa pridige duhovnika. Saj v naši deželi je tako, da so našli pot nazaj v cerkev vrhovi duha, medtem ko se velika množica odvrča od nje. To prinaša s seboj nevarnost največje duševne katastrofe in zato je najvažnejša naloga katoliške akcije ta, da bi se ravno široki tok množice zopet usmeril tja, kjer je edina rešitev naroda in naše kulture.

Delovanje cerkvenega občestva se ne sme omejiti na dobrotelost, ampak na socialno delavnost, ki gre vprašanju dostojnejšega materialnega bitja ljudstva do njegovega jedra. Medtem ko neodgovorni sanjači in pustolovci na polju duha zaničujejo in zametajo vse kar je sveto, si moramo z ramo ob rami z našimi laiki prizadevati: da uveljavimo pravičnost Kristusovo in katoliško sporočilo, ki je zasledovalo vedno blagor trpečega ljudstva."

NEK ameriški časnikar je v reviji "Fortune" napisal razmišljanja o propadanju protestantizma v Zedinjenih državah severne Amerike. Lanskega leta — pravi — so zaprli nad tisoč protestantovskih cerkev, dočim rimsko-katoliška cerkev narašča tako po številu vernikov, kakor po intenzivnosti njihovega delovanja. Temu se ni čuditi.

Katoliška cerkev podaja ljudem jasen in globok nauk, na podlagi katerega se jim ni težko usmeriti tudi v sedanjem času, ki poraja težavna vprašanja, katerim protestantizem ni kos. Geslo o svobodnem iskanju Boga, o svobodni vesti in o krščanstvu, ki vlada v naših srcih, so sicer, če jih pravilno razumemo, resnična, ne morejo pa človeka mnogo zadovoljiti, ker so, prvič, porodila mnogo slabih posledic, če pomislimo, da so se pretiravala ali pa celo v čisto zmotnem smislu usmerjala; drugič pa želi današnje človeštvo vedeti, v kaj naj veruje, kakšno je božje bitje, kaj od nas zahteva in kakšen bodi svet in družabni red vsaj po svoji нравstveni strani, da bi mogel človek dejavno sodelovati pri obli-

kovanju pravičnejše družbe in boljšega mednarodnega soživljenja narodnih obče-
stev na tej zemlji.

Glede vsega tega pa nam protestantizem ne nuja nobene trdne opore in je protestantovski svet sam ločen v brezštevilne cerkve, sekte, stranke in struje naravnost nasprotujočih si smeri. Ljudje zapuščajo protestantovska verska občestva in državna statistika jih šteje med brezverce, v resnici pa verujejo v Boga in bi radi sledili cerkvi, če bi bila prava in bi jim izkazovala potrebno duhovno pomoč v vprašanih njihovega osebnega življenja ter jim hkrati mogla pokazati pravo pot za reševanje javnih problemov časa.

Združene države severne Amerike se prej ko slej naslanjajo na krščanska načela, katera je vdihnil njihovemu ustavnemu življenju in pojmovanju veliki Jurij Washington, toda tudi on je že bil sin dobe industrializma, čigar načela in praksa danes vseskozi določajo javno življenje Amerike. Ta duh pa je popolnoma materialističen in prav protestantovska cerkev je tista, ki proti temu zlu nima nobenega leka, dasi bi ga mogla dati, pa je že čisto oslabela in sama že skoraj popolnoma posvetnjena.

Tukaj more pomagati samo katoliška cerkev, ki nas uči prave hierarhije vrednot v zasebnem in javnem življenju. Mi Amerikanci moramo začeti poslušati njen glas, ker drugega ni, ki bi nam res mogel pomagati.

KAKO dolgo boste oklevali na dve strani?" Te besede je zaklical prerok Elija na Karmelski gori Izralcem: tistemu ljudstvu, ki je bilo zapeljano po oblastniku Ahabu in po malikovalski okolici, da je začelo žrtvovati tudi poganskemu maliku Balu. On je bil sam, Elija, prerok božji — zoper njega pa 450 Balovih žrecev in omahljivo izraelsko ljudstvo. Elija je vedel: biti ali ne biti. Ali zmagam ali padem. Toda njegova vera je bila močnejša nego sama smrt. Zato je priklicala ogenj izpod neba na žgavne dari in potrdila Elijevo besedo:

“Če je Gospod naš Bog, hodite za njim! Če Bal, hodite za onim!”

Tako trdnost v značajni veri je pred množico slavil sam Zveličar, ki je zaklical ljudstvu, ki je vrelo k Jordanu v puščavo h Krstniku:

“Kaj ste šli gledat? Morda trs, ki ga veter maje?”

O Janezu Krstniku ne beremo, da bi bil delal čudeže. Beremo pa, da ni klonil v veri in je izpričal večni moralni zakon tudi pred kraljem Herodom, čeprav je moral potem zapečatiti svoje prepričanje s krvjo in smrtjo.

Taka trdnost v veri, taka neomahljivost, taka verna samozavest in po veri uravnano življenje je za nas same in za vse maloverne in neverne — največja obramba krščanstva, najodličnejše pričevanje o našem svetovnem nazoru. Da, važne so učene knjige, važne so razlage verskih resnic, a vse to bi bilo brneč bron in zvoneč zvonček, če ni v katoličanih poguma, neupogljive stalnosti v načelih, če ni čiste dejavnosti, ki je najzanesljivejša legitimacija po Kristovem reku:

“Iz njihovih del jih boste spoznali.”

Delo in življenje resničnih katoličanov je bilo in je najplodnejša pridiga in najtrdnejše pričevanje, ki ga moramo dati veri.

Kljub temu pa, da ima Cerkev vedno polno sinov in hčera, ki žive tako, od vere in katolištva prešinjeno življenje, — od otročiča, ki gre k prvemu svetemu obhajilu, do sivolasega starčka in ženice, ki imata desetletja križevega pota za seboj, a sta ga prehodila brezgrešna, da strmimo ob toliki svetosti življenja — kljub temu, da je delo Cerkve na vseh področjih, naj je znanost, naj je dobrodelje, naj je poljudna prosveta, vedno odlično in s tolikimi žrtvami vernikov vršeno — kljub temu zadeva Cerkev in vernike pogostni očitek, da katoličani nismo več sposobni za praktično življenje, zlasti ne za življenje današnjega velikega napredka. Očitajo nam, da smo nekam mrki, nazadnjaški, okoreli.

V največjem razmahu katoliške znanosti in dela za kulturni napredek so bile univerze središča vsega dela. Te univerze so

bile ustanovljene po papežih ali pa tudi od drugih, toda bile so zares povsem katoliške. Bili so tudi premnogi samostani, ki so bili žarišča znanstvenih prizadevanj. Tako je bilo skozi dolga stoletja.

Pozneje je nastopila doba, ko je laiški, posvetni in prosvetljeni element zasedel stolice univerz. Ta je dobil bogato dediščino od Cerkve, recimo: od katoličanov, in je potem gradil na osnovah večstoletnega dela Cerkve za prosveto, za izobrazbo. Cerkev se tega nikoli ni branila. Nasprotno, bila je vesela, da je mogla preložiti to veliko breme kulturnega dela na druge rame.

Toda ostala je Cerkev čuvarica temeljnih božjih resnic.

Le tedaj, ko je človeški um zablodil ter napadel verske ali moralne resnice, je Cerkev svarila, ugovarjala in pojasnjevala. Tako dela še dandanes in bo delala do konca.

Vemo pa tudi, kako so nekateri zmotni nauki užigali množice, kako so nekatere domovi v znanstvu tu pa tam zablestele kot raketa, ker so bile tako nove in nenavadne, da so izzivale velikansko pozornost. Toda navadno so se take novosti tudi kmalu razpršile in utonile v pozabnost. Živ dokaz nam je pretekla doba materijalizma. Takrat znanost ni hotela priznati ne duše, ne duha, ne Boga. Gola snov, materija. Danes pa se že javljajo učenjaki druge skrajnosti: skušajo dokazati, da materije prav za prav ni, da je vse le nekakšen krogotok elektronov, in podobne domneve.

Stoji pa kot trdno ugotovljeno dejstvo: Do danes ni bila še niti ena verska resnica znanstveno izpodbita. Celó to je res: Nova znanstvena odkritja v mnogih slučajih katoliške verske resnice samo še bolj potrjujejo.

Če je pa katoliška Cerkev ob novih odkritjih zelo počasna in previdna, preden jih obsodi ali jim pritrdi, ni to nobeno zlo.

Previdnost in modro čakanje, s katerim Cerkev znanstveno naglico opazuje, je vestni razumnosti mnogo bližje, kakor radikalno drevenje, ki ga opažamo v prvih borbenih vrstah za svobodno znanost.

Govoril na evh. shodu. — F. S. Finžgar.

KRIŽEM KRALJESTVA KRIŽA

A. Urankar.

Nad 600 tisoč vernikov se je za polnočnico zbralo v mehiškem mestu Cubilete, ki se nahaja sredi Mehike. Na splošno pravijo poročila, da so v premnogih državah mehiških popustili s preganjanjem Cerkve in verske manifestacije. Pred kratkim sem se razgovarjal s cerkvenim dostojanstvenikom, ki je zatrjeval, da je framazonstvo sosedne Severne Amerike mnogo pripomoglo, da je moralo katoličanstvo tam toliko trpeti. Prezident Camacho da je baje sam povedal na neki tajni konferenci, da bi hotel bolj delati na to, da se stroge postave preganjanja omilijo, da bi mu pa takoj glava letela in bi bilo še huje, če bi prišel drug bolj

sovražen na njegovo mesto.

Vatikansko mesto je izdalo posebne znamke v pomoč vojnim žrtvam, razprodanih jih je bilo že nad dva milijona. — Sv. Oče je tudi prejel blizu 300 tisoč dolarjev od Katoliške zajednice v Ameriki (N. Welfare Council), da se razdele med vse narodnosti okupirane Evrope. Med narodnostmi, ki bodo, ali naj bi bile deležne dela te podpore se omenjajo tudi Slovenci, Hrvati in Srbi. — Na obisku papeževega delegata v koncentracijskem taborišču blizu Turina, kjer je največ jugoslovanskih žrtev, so po obisku na njegovem avtomobilu našli napis:

Živel papež. — O tem taborišču so že preje nekoč poročali, da so v njem sami "jugoslovanski boljševiki", o katerih so se zelo čudili sosesčina in Italijanaža, ko so jih slišali pri maši prepevati nabožne pesmi in moliti rožnivenec. — Sv. Oče hoče ostati na svojem mestu, tudi če bi bombardirali Rim, kot so ostali vsi drugi škofje na svojih mestih. To izjavo je podal njegov tajnik. — Sploh pa je govorica o bombardiranju Rima le propaganda Nemcev in Lahov, ki hočejo diskreditirati pijeteto zaveznikov. Do bombardiranja Rima nikoli prišlo ne bo. Kot so varovali Atene in Cairo, tako bodo Rim, ker so središča kulture in religij. Sploh na vse zgražanje Nemcev odgovori le z znano prislovico Amerikancev: "Look who is talking."

V Tuskege, Ala. je preminul eden največjih znanstvenikov sveta G. W. Carver. Bil je črne polti in rojen kot sin matere — sužnje. Iz sužnjosti je ušel in s pomočjo dobrih belokožcev, ki gledajo le na rdečo kožo srca, prišel tako daleč, da se je ves svet klanjal njegovemu umu. Samo iz znanega oreška "Peanut" je kemičnim potom izumil 150 različnih produktov. Znamenito je bilo pri njem, da je vedno za vse svoje uspehe zahvaljeval Boga in s tem na laž postavil sebičnost modernega lažiznanstva, ki vse le brez — Boga vrši. Dasi je bilo Carverju ponujenih mnogo mest na različnih univerzah, dasi

so mu tisočake ponujali, ostal je ubožen in je odklanjal vsako plačilo.

Quando Marcus Pascha dabit, Padua pentecostabit, Baptista Corpore dabit, totus mundus veh clamabit. — Kadar bo Marko padel na Veliko noč, Anton na Binkošti, Janez Krstnik na Telovo, takrat bo ves svet na glas jokal. — Stara prerokba, ki se izpolnjuje v letu 1943. — Spet ena gob v dežju vojske, gob prerokovanj je polno v teh časih. Kateri verjeti? — Nobeni. Razen božji: Delaj dobro in ti bo dobro na zemlji in v večnosti, ljubi Boga, ljubi bližnjega.

I. Whittaker, eden med sedmimi, ki je bil rešen iz morja po 22tih dneh, je javno izpovedal v svojih člankih: eno, kar je vojaku na fronti bolj potrebno kot vse drugo, je sveto pismo. Želel bi, da bi naši ljudje vsakemu svojemu vojaku poslali to knjigo. Ne morem povedati, koliko utehe in tolažbe in notranje moči nam je dala knjižica, ki jo je imel z seboj eden naših tovarišev Bartek ((slovaške narodnosti), knjižica v rjave usnje vezana; mati mu jo je dala. Vojak v svojem nevarnem življenju rabi nekoga, ki je vse višji od človeka, nekoga, na katerega se nasloni, ko so vsi drugi daleč, daleč. — Ravnoisti je tudi napisal v uvodniku k svoji zgodbi: "pričenjam z zgodbo, ki je največja in najbolj zanimiva v življenju mojem, zani-

miva, ker pove, kako sem po čudnem izkustvu našel — Boga. Njegova zgodba, ki smo jo brali po vseh časopisih in govor Rickenbakerja na radiju, ki je povdarjal, da jih je rešil le Bog, sta živi pridigi za nas vse, ki se sprašujemo, čemu to klanje? Kolikó brezvercev more le v taki vojski najti Boga. Resnično: če človek Boga noče slušati, ga mora Bog časih z udarcem pripraviti do tega, da ga sluša. — Če zlepa ne gre, bo šlo zgrda, tudi pri Bogu velja.

Ameriški škofje katoliške hijerhije so izdali posebno pastirsko pismo, v katerem povdarjajo, da je zadnji čas, da se tudi za zmago miru pripravljamo. Orožje more dobiti le zmago orožja, duh in povratek k Bogu bo pa dobil zmago nad srci sveta in pripravljaj pot do miru, ki ga svet nikoli ne more dati.

Filip Murray, predsednik CIO, odličen katoličan, je prejel svetinjo "Krščanske Kulture" za svoje zasluge pri organizaciji delavstva. V l. 1941 je prejela to odliko Sigrid Undset, norveška pisateljica in konvertitinja, v l. 1942 pa francoski filozof Jack Maritain, tudi katoličan.

Nadškof detroitski, E. Mooney je postal član direktorija ameriškega Rdečega križa. Naš Rdeči Križ je v prvem letu vojske razdelil 62 milijonov dolarjev med

vojskujoče se narode za vojne ujetnike in sirote.

Nemški kardinal Bertram, škof v Breslavi, je dobil od nacijske stranke poziv, da je čas, da se kot 80 letni starček umakne mlajši moči. Kardinal je krepko odgovoril delegaciji, ki mu je prišla to priporočat: "Povejte Hitlerju, da sem še vedno zadoستي mlad, da me lahko pošlje v koncentracijsko taborišče."

Črni papež je preminel. Vladimir Ledohovski, general jezuitskega reda je umrl v mesecu decembru v Vatikanskem mestu. Jezuitskega generala so vedno imenovali črnega papeža. Bil je to brat znane grofice Ledohovske, ki je vse življenje svoje žrtvovala za misijone med črnici.

Vest, da so po vsej Nemčiji in po okupiranih krajih pobrali vse zvonove, da jih prelilejo v topove, ni nova. Isto so delali v prvi svetovni vojni. Bogve, če bodo ljudje še pripravljeni nabirati za nove zvonove po tej vojni, ki bodo čez 25 let zopet preliti v topove za tretjo svetovno vojno.

Dobro je povedal J. G. Thompson v "Readers Digest": "Čas je, da si Amerika prisvoji dve črki VV kot znamenje bodoče zmage. En V za zmago nad zunanjimi sovražniki, drugi V pa za zmago nad notranji-

mi; med te štejem vse, ki zapostavljajo črno pleme za belim." — Kedaj bo Amerika spoznala, da ne more izvojskovati zmago svojemu rodu z geslom pravičnosti na svojem jeziku, dokler ne da pravic 13 tim milijonom črncev v svoji lastni deželi. Kaj, če si bodo morali ti črncci kedaj svoje pravice iskati kot si jo druge manjšine po svetu, z maščevanjem za vse tristoletne krivice belcev?

Tiho, a veliko delo vrše neznanji vojaki, ki niso hoteli sprejeti nase dolžnost nošnje orožja, ker jim vest to ubranjuje. Conscientious objectors, jim pravijo Amerikanci. Prostovoljno so se oglasili, da se podvržejo raznim zdravniškim poizkusom in injekcijam proti kužnim boleznim. Z njihovo pomočjo so zdravniki našli nova pota zdravljenja za razne bolezni, predvsem za tifus, ki je baje popolnoma na poti iztrebljenja. Lekcija za nas, da nikdar ne obtožujemo nobenega, če se po svoji vesti in svojem prepričanju ravna.

V Chicago so imeli v škofijski cerkvi popoldansko sveto mašo. Ob 5. popoldan in sicer samo za vojake. Vojaki so prejeli med to sv. mašo tudi obhajilo. Zdržati so se seveda morali vseh alkoholnih pijač od polnoči naprej, vsake hrane štiri ure popreje in vode ter nealkoholnih pijač eno uro popreje. Ali bo ta maša ostala po tem redu, ne vemo.

V London je prispela mlada Poljakinja šestnajstih let, ki je prinesla z seboj iz uboge zatirane Poljske čudovito zastavo, sešito iz nešteto kosov, vsak kos iz posebnega kraja po vsej Poljski. Kako je mogla prodreti barikado nacijskega sovražnika, je naravnost čudovito? Še bolj čudovito, da najdejo Poljaki priliko manifestirati svojo narodno zavest v teh nevarnih časih, ko imajo za vsakim svojim korakom po enega žandarja.

Maršal Jamamoto, vrhovni general Japonske, nima po novi najdbi nič opraviti s katoliškim konvertitom istega imena, ki je bil tudi admiral, pa je pred dvema leti umrl. Premnogi so pisali, da je sedanji poveljnik japonski katoličan (tudi brat Viktorijan je tako poročal v svojem kafarnaumskem članku v naši A. M.), toda pomotoma so ga vsi zamenjali z onim, ki je bil voditelj Japonskih katoličanov.

Februar — mesec katoliškega tiska. Leto za letom bobnamo o važnosti katoliškega tiska. Iste besede ponavljamo, ker je treba znova in znova povdarjati važnost našega tiska. Tudi ta je stopil v službo vojne. Tisk z drugimi vred opravlja ofenzivo in defenzivo domače fronte. Vsako najmanjše opravilo naše naj bi bilo usmerjeno v vojno. Katoliški tisk ima danes v vojnih časih toliko večjo nalogo, ker mora povdarjati, da prav za-

prav ne delamo in se borimo le za zmago v vojni, temveč nam mora biti predvsem v mislih zmaga miru, zmaga nad sebičnostjo in neslogo in sovraštvom. Katoliški tisk je tisti, ki ima edini uprte oči v bodočnost in povojne čase, ki govori o velikem miru Kristusovem, ki ga svet ne more dati.

Brez tega miru ne bo zadovoljnosti, ne bo novega reda.

Kako velika je torej dolžnost katoličanov, da v teh dneh podpirajo svoj tisk, da gledajo, da ves svet dobi poštene časopise v roke, da propagirajo naše liste in skrbe, da v zadnjo hišo pride dnevnik, ali mesečnik, ki nam prave smernice podaja. Ne smernice, ki nas bodo spet pripeljale nazaj v sovrašтво in klanje.

Na mestu je torej dober in trden sklep: v letu 1943 bom tudi jaz kolikor mogoče z denarjem, z besedo in dejansko reklamo delal za svoje časopise.

V mesecu januariju smo spet opravljali devetdnevno pobožnost za versko slogo in edinost po svetu. Lepa pobožnost, če le ne ostane samo pobožnost. Ponavadi pa samo molimo za slogo, v življenju pa neslogo sejemo, z slabim zgledom drugoverce odvajamo, naj bodo drugoverci že pravoslavni, protestanti, ali pa neverci. Molitev brez dejanskega dela v tem oziru ne bo veliko pomagala. Zgled poštenega in bogoljubnega življenja je prvi misijonar verske edino-

sti. Drugi je zastopnost in taktnost, pa tudi tolerantnost napram brezvercem, in drugovercem. Pobijaj zmoto; ti-stega, ki se moti, pa spoštuj in ljubi. Tudi v tem oziru bo treba marsikaj popraviti v naših vrstah. — Kaj poma-ga, recimo, dan za dnem mo-liti po sv. maši za ubogo Ru-sijo, ali veš, da iz tega na-mena opravljamo tri zdrave Marije in molitve po sveti maši? Mimogrede: Sv. Oče je zapovedal, da se pristavi molitvam vzdihljaj: Odreše-nik sveta, reši Rusijo. V sta-ri domovini smo tako molili, tukaj pa tega menda nočejo, ker jim beseda "rusko" smr-di, ali kaj. Glejte, tako je z nami. Za zedinjenje z pra-voslavniimi je bila predvsem ustanovljena ta devetdnev-na pobožnost. Piše P. Ber-nard o našem škofu Jegliču v glasilu "America", kako je on delal za to zблиžanje, prav lahko mu je bilo to de-lo, ker se je ravnal po načelu: glejmo predvsem, kaj nas združuje, v čem smo si enaki, ne glejmo toliko na to, kar nas razdvaja in neena-ke dela. Ali ni to lepo načelo? Po tem načelu se ravnaj-mo in bomo marsikateri vo-zel lažje presekali. Ne bo ve-ren Slovenec prišel in dejal: molim za zmago Hitlerja, ker boljševiske Ruse tolče. Beseda komunizem jim je trn v peti, zato ne morejo moliti za kako slogo z Rusi. Torej: moli in delaj.

Biljoni. Beseda, s katero se igramo danes v svojem besednjaku življenja kot bi bila vsakdanja stvar. Koliko

predstavljajo? Če bi bil začel kdo šteti ob Kristusovem ča-su in bi štel skozi sekundo za sekundo dvatisoč let, pa bi ne preštel števila do danes. Dobiš: smisel biljonov. 107 biljonov bomo dali letos za vojne svrhe, vse seveda ne bo šlo za vojaštvo, toda vse je danes usmerjeno v zmago klanja, torej bo šlo vse za vojno. 90 biljonov smo že la-ni spravili za vojno. Biljoni in govorjenje o biljonih mi zmiraj prikljče v misel vpra-sanje: kako da ima svet to-liko denarja za klanje in so-vraštvo, za mir in ljubezen ga pa nima. Spominjam se, ko je naš predsednik vprašal kongres za milijon dolar-jev za odpravo brezposelnosti, tako so kričali, da je bilo joj, še navadni naši slovenski državljani so dejali: spraviti bi ga bilo treba s stolca, pred-no državo upropasti. Za zboljšanje reda na svetu je vsak dolar preveč, za klanje pa biljon in ne bo nobeden protestiral. Čudaški svet. Tu-di čudaški katoličan, ki ima toliko dolarjev za neumno-sti, za dolarček, ki ga da za katoliški tisk, pa joka, dasi ta tisk dela predvsem na to, da spravi vse vojske s sveta, vojske, ki upravljajo na mi-lijone nedolžnih življenj, ru-šijo milijone hiš in domov, polnijo bolnice in norišnice in mečejo biljone dolarjev čez plot.

Nova knjiga je izšla: Skozi morje bridkosti. Napisal jo je P. Kazimir Zakrajšek. Knjige še nismo prejeli v oceno, toda povzemam iz drugih listov, da mora biti

zelo zajemljiva. Govori o bridkosti naše domovine, bridkosti domovine v dneh, ko je prihrumel sovražnik in opustošil naše lepe kraje. Naročite si knjigo takoj. Sta-ne \$2.50. Naslov, kjer si jo lahko naročiš: Rev. K. Za-krajšek, Franciscan Mona-stery, Washington, D. C. 1400 Quincy Street, N. E.

J. Slapšak, Cleveland, O.:

"Ali boš priobčil naslednje poročilo za bengalske sloven-ske misijonarje. Naši ljudje so redno in radi svoje misi-jonarje podpirali, dajmo jim tudi sedaj priliko, da vrše karitativno delo za misijo-ne. Saj podpirajo uboge slo-venske misijonarje."

Imena darovavcev za Bengalske misijonarje. Svota \$407.40.

Mrs. Mary Beljan, Mrs. Helen Cotmon, Mr. Anton Pierce, Mrs. Josephine Lindič, Mrs. Josephine Vodičnik, Mrs. Angeline Ash, Mrs. P. Leskovar, Mrs. Mary Cook, Mr. Joseph Kovacs, Miss Mary Smrekar, Mrs. Mary Volčanšek, Mrs. Frank Mramor, Mrs. Sajovec, Frances Baraga, Mrs. Anna Bregar, Mrs. Joseph Petche, Marie Draz, Thomas Shulitz, Mrs. Frank Pirc, Mrs. Frances Skufca, Mrs. Mary Pavlesič, Rev. Francis Požke, Mrs. Porenta, Mrs. M. Prašnikar, M. Shivitz, Mrs. Frances Marolt, Mrs. Mary Shuster, Mrs. Mary Gornik, Mrs. Theresa Fear, Rose Čič, Mary Dekleva, Mary Berdik, Mary Gorup, Mrs. Jacob Lavri, Mary Kogovšek, Anna Guzell, Victoria Nagode, Blaz Žagar, Rose Terst, Mary Knaus, Amalija Brenčič, Margaret Kor-diš, Katarine Reac, Louis Knaus, Ursula Striebel, Evelyn Bregar, George W. Raly, J. Puhek, Fran-ces Marolt, Mary Ažman, Agnes, Gizella Gaspar, Mrs. J. Škerl, Jo-seph A. Ray, Mike Kolar, Law-rence Pirs, Mary Kuhel, Josephine Stepic, Anna Kure, Katharine Starc, Mrs. Elizabeth Gerbech.

Baragova Zveza naroča

Ali zadnja nedelja, ali pa ena prvih v mesecu februarju naj bi bila Baragova nedelja. Tako že dolga leta govorimo, da nam je treba posebnega dneva v letu, ko se bo slovenski rojak spomnil svojega slovensko-meriškega apostola in sklenil se mu priporočevati v vseh svojih potrebah. Kateri dan v letu more biti boljši kakor nedelja po spominskem dnevu Baragove smrti?

Zato tudi letos kot predsednik Baragove Zveze stopam pred Vas, slovenski duhovniki in Vas lepo prosim, da odredite eno teh nedelj kot Baragov dan za svojo faro. Moliti moramo, če hočemo, da bomo kedaj Baraga dobili na altar, najlepša prilika, da ljudi navdušimo za našo skupno Baragovo akcijo, če jim to v cerkvi slovesno priporočimo.

Vam slovenski verniki polagam na srce, da napravite trden sklep: v letošnjem letu bom zares tudi jaz delal za Baragovo stvar s tem, da bom skušal, dobiti še katerega častilcev za Baraga med svojimi tovariši in sorojaki, da bom pridal Baragovemu slovesu tudi jaz v svojim delom zanj. Mnogo rojakov se našemu apostolu že priporoča, naj bi tudi v svet spravili ta svoja priporočila. Vidim, da je naš glasnik pričel priobčevati zahvale Baragu. Kaj ko bi ljudje tudi svoja priporočila poslali uredniku, da jih priobči v listu? (Urednik: izvrstna ideja). Taka

BARAGOV SVETILNIK

priporočila pomagajo, da potem tudi drugi ljudje prično nositi svoje težave pred Boga potom Baraga.

Rev. F. Scheringer,
predsednik B. Z.

Baragova Zveza poroča

Na oglas v svetilniku glede Gregoričeve knjige: *The Apostle of the Chippevas*, se je nekaj naših Baragovih častilcev že oglasilo, še drugi se oglašite. V zalogi jih imamo še prav 300. Knjiga stane dolar, čisti prebitek gre za Baragovo akcijo, ker so knjige last Baragove Zveze.

Tudi slik Baragovih si lahko naročite v našem uradu. Že zadnjič sem oznanil, da bi morala biti v vsaki hiši ameriškega Slovenca slika našega apostola. Takoj se oglasi. Slika stane 50 centov. Ko bo

zaloga teh slik pošla — slike so še iz stare domovine, jih bomo natiskali še več. Kakor mi je ravno upravnik povedal, je bilo lani mnogo naročil za te slike na dan lemonske Baragove nedelje, toda romarji niso pustili tukaj svoja imena, zato ne vemo, kdo je povprašal zanjo.

Našim listom in časopisom tudi oznanimo, da imamo klišeje za Baragove dneve. Rade volje jim jih posodimo, kadar bi se ponudila prilika, da slave v tej ali oni naselbini proslave v čast Baragi. Ob priliki vsakoletne Baragove nedelje bi bilo prav, da listi priobčijo tudi Baragovo sliko. Spominjam se, da je nekoč neki rojak zagodrnjal: kaj že zopet Baraga. Taka beseda je v slovenskih ustih naravnost — kletev. Nikoli dosti ne govorimo, nikoli dosti ne pišemo in ne oznanjamo o svojem največjem sorojaku. Bodimo vendar toliko ponosni, da nam ne bodo besede o njem presedale, slike njegove odveč.

Zanimiva je vest, ki sem jo prejel od predsednika BZ, da marketski škof misli na Baragov muzej. Blizu grobnice bo odločil prostor, kjer bo shranjeno vse, kar je bilo v zvezi z Barago. Baragovih stvari je mnogo po vseh krajih, ne le v Marquetu, temveč tudi Minnesoti. Koliko bo uspel s to svojo zbirko, je veliko vprašanje? Saj noče noben odstopiti redke relikvije in spominke

na Baraga. Upajmo, da njegov načrt uspe. Na vsak način bi bil to velik korak za Baragovo stvar. Morda bi škofu raje odstopile razne redovne hiše vse, kar imajo spominkov iz zapuščine Baragove. Malo pozno je že seveda. Baragov muzej — lepa novica.

V Chicago smo se sestali na pogovor trije odborniki s predsednikom BZ Rev. F. Scheringer, ki nam je poročal, s kakim veseljem je marketski škof pozdravil pošiljko B. Z. za novo knjižico o Baragi, ki se bo predvsem razpečavala med tujerodnimi častilci Barage. Pogovor je trajal dve uri. Zeleti bi bilo, da se odborniki kaj večkrat tako sestanemo. Vsaka dobra beseda stvari pomaga.

Prejeli smo tudi zahvale od raznih škofov na telegramu, ki jih je Baragova Zveza poslala raznim dostojanstvenikom ob priliki Baragovega zborovanja. Najbolj zanimiv je dopis apostolskega delegata iz Washingtona, ki nas s prisrčnimi besedami bodri, da delujemo za to stvar vključno vojnim časom, da bo jeklo ostalo goroko.

Ob koncu mojega dopisa Vas rojaki zopet bodrim: ne pozabite Baragove nedelje, ne pozabite, da je letošnje leto zopet stoletni spomin. Baraga je pred sto leti pričel z misijonom v L'Anse,

Mich., kjer danes župnikuje predsednik B. Z.

Rev. Ciril Šircelj, tajnik.

Zahvale priprošnjiku Baraga

Ana Grahek, Minn.: "Moje življenje je viselo na niti, le malo je bilo upanja, da bi prestala operacijo. Objubila sem, da bom poslala dar za Baragovo Zvezo in Baragovo beatifikacijo, če kedaj ozdravim. Ozdravela sem in sedaj obljubo izpolnjujem.

Antonija Nemeč, Euclid, O.: "Zahvaljujem se škofu Ireneju Baraga za uslišano prošnjo."

Frances Svete, North Chicago: "Pošiljam za maše v zahvalo za moje ozdravljenje. Priporočila sem se našemu škofu in dosegla, za kar sem prosila."

Frances Brodnik, Cleveland, O.: "V zahvalo Vam pošiljam dar v čast Mariji Pomagaj in Frideriku Baraga. Uslišana sem bila v prošnji za zdravje."

Darovi za Baragovo Zvezo:

Po \$10: Rev. J. Ponikvar.

Po \$5: Rev. E. Gabrenja, Rev. V. Hribar, Rev. A. Mergl, Rev. F. Scheringer, Rev. M. Butala, A. Rogelj, Anton Grdina, A. Grahek.

Po \$2: Rev. P. Petrich, Rev. M. Jager, Rev. M. Slaje, Rev. J. Slapšak.

Po \$1: Rev. M. Hiti, Rev. R. Stragisher, Rev. R. Praznik, Rev. J. Čelesnik, Rev. M. Sodja, Rev. L. Baznik, Rev. A. Medic, Rev. K. Zakrajšek, Rev. J. Oman, Rev. A. Urankar, Rev. C. Šircelj, Mrs. Vrhovšek, M. Gorsich, J. Judnich, F. Glavich.

Okrogle Zgodbice

Revščina.

Micka iz Zapotoka je služila pri boljši rodbini v Ljubljani. Nekoč je pospravljala sobe; pa je videla, kako sta domači hčeri četveroročno igrali na klavir.

Ko pride drugi dan na trg, potoži vsa nesrečna svojim znankam:

"Oh, mislila sem, da sem prišla k bogve kako bogatim in imenitnim ljudem v službo, pa je taka revščina, da morata obe hčeri na en klavir igrati."

Brihtnost.

Brihta se sprehaja s prijateljem po Aleksandrovi cesti, kar vidi, da je napravil prijatelj silno kisel obraz.

"Kaj pa ti je?" ga vpraša.

"Cigaro sem narobe v usta vteknil. Fuj, je to ogabno!"

"Posebno, če človek ni pripravljen na to," odgovori Brihta s sočutjem.

Dve luknji.

Učitelj obravnava z učenci po vrsti domačo nalogo, ki so jo pisali. Kar zapazi v listu nekega zvezka veliko luknjo, ki je nastala od prevelike vneme pri radiranju.

"Ti, Otorepec, kaj je pa to? Taka luknja! Ali ne znaš toliko paziti, da ti ne bo treba radirati? In tako radiranje? To je nemarnost!" (Obrne list.) "Tako; in na tej strani je spet ena! Kar dve luknji v enem listu! Le čakaj, danes boš zaprt."

KRISTUS V KAFARNAUMU

V. Žnidaršič

V OKOLICI Kafarnauma je živel ob Kristusovem času mož, kateri nas posebno zanima. Tri reči nam sv. evangelij pove o njemu: da je bil mrtvouden, da je bil grešnik in da je bil veren. Od mrtvouda je bil hudo prizadet, ker štirje možje so ga morali nesti, njegovi grehi so bili gotovo tudi veliki, a ravnotako tudi njegova vera. Bolečin najbrž ni občutil, ker ako bi bil imel bolečine, gotovo bi mu ne bilo mogoče vzdržavati vratolomnega spuščanja skozi streho, o katerem govori sv. evangelij in ga hočemo sedaj na kratko opisati.

Domneva se, da ni bil iz Kafarnauma, ampak njegov dom je bil kje v bližini; ker ako bi bil iz Kafarnauma, bi ga bili že ono prvo soboto, ko je Kristus toliko bolnikov ozdravil, prinesli k njemu, v hišo Simona Petra.

Njegovi sorodniki so bili dobri ljudje, oni sami so ga vzpodbujali, da naj pri Kristusu išče pomoči, oni so ga na lastnih ramah z posteljo vred semkaj prinesli. Ker se je Kristus ravno tiste dni mudil zunaj mesta Kafarnauma, so ti dobri ljudje z veliko potrepljivostjo čakali mogoče pri sorodnikih ali znancih na njegov povratek.

Danes torej je Kristus zopet v Kafarnaumu. V duhu vidimo one štiri možje, pridejo k hiši Simona Petra. Tu se morajo ustaviti. Kakor z kakim zidom je z gnječo ljudi zabarikadiran vhod. Nato poskušajo priti v hišo pri zadnjih vratih; zastonj! Toda oni morajo danes v hišo, ako ne, mogoče že jutri Učenik odide v sosednjo vas? Torej kaj storiti?

Neka brihtna glava jim da dober svet. Pri bližnji sosedovi hiši naj pridejo po stopnjicah na ravno streho hiše, od tam naj stopijo na streho Simona Petra in naj bolnika po vrveh spustijo v notranje dvorišče. Stvar je izredna, celo nevarna, a ravno novost in predrznost stvari jih k temu še bolj vleče. Z veliko razburjenostjo in pomočjo ljudstva potiskajo, vzdignjejo, vlečejo mrtvoudnega z posteljo vred po ozkih in str-

mih kamenitih stopnjicah zunaj hiše, ktere so na Jutrovem nekaj navadnega, na ravno streho ali teraso vrh hiše.

Med tem časom so dobri ljudje, ki so gotovo z vsem srcem želeli bolniku ozdravljenje, in bi radi videli čudež, voljno prinesli vrvi za spuščanje bolnika iz strehe v spodnje prostore.

A pride nova zapreka. Kristusa takrat ni bilo v notranjem dvorišču, kakor so pričakovali, ampak v hiši v nekem večjem prostoru. Toda enkrat pričeta gorečnost je že postala popolnoma brezobzirna. Kmalu je neki iznajdljivi sosed odkril ono odprtino, ki je bila navadno celo leto le z nekakimi padajočimi vrati pokrita in z opeko in slamo za silo zamašena. Le ob praznikih šotorov, kadar so Judje morali v spomin na nekdanje bivanje v puščavi na prostem preživeti, se je opeka odstranila, in na ta način stanovanje spodaj spremenilo v neke vrste na prostem živeče družine.

Takoj je bila opeka odstranjena.

Ljudje spodaj so že več časa nad svojimi glavami slišali ropotanje, a jim ni bilo znano, kaj naj to pomeni. Nekateri so že zavoljo kaljenja miru natihoma godrnjali. Zdaj jim je začel padati droben prah izpod stropa na glavo, kakor je to pri takem opravilu navadno. Vrata na strehi se vzdignejo in takoj se nenavadno razsvetli vsa soba. Solnce je posijalo skozi odprtino na one, ki so bili zbrani v spodnjem prostoru. Kaj je to? Kaj se je zgodilo? Kristus, ki je učil v sobi, je prekinil svoj govor; vse gleda le začudeno na zgoraj. — "Gospod," se oglasi proseči glas z višine, mi imamo bolnika, kateri želi, da bi mu položil roko na glavo, in nam ga ni bilo mogoče zaradi gnječe prinesiti k tebi; prosimo te, dovoli nam da ga smemo sedaj k tebi pustiti. Ali smemo? Splošno začudenje. Vse gleda napeto na Kristusa. On jim privoli. In že plava izpod stropa, na močnih vrveh viseča postelja z mrtvoudnim doli pred Kristusa.

Zunaj hiše, na strehi radovedna množič-

ca z največjim zanimanjem opazuje in hoče z kričečimi vprašanji zvedeti, kaj se godi v hiši. Štiri nosači z veliko zadovoljnostjo nad posrečenim podjetjem z napetimi očmi in pridržanim dihanjem strmijo skozi odprtino v stanovanje in oni, ki so v hiši, napenjajo tudi svoje oči gledajoč v strop na odprtino, v strahu čakajo in se bojijo, da bi se zgodila nesreča. Še celo farizeji za nekaj časa opustijo kritiziranje, ker jih ta izredni dogodek le zelo zanima.

Kaj se godi v srcu mrtvoudnega? Vsi poznamo ta evangelij iz naših otroških let. Nam vsem je znana Zveličarjeva beseda: "Bodi potolažen, moj sin, tvoji grehi so ti odpuščeni." Mi vsi občudujemo in hvalimo te Kristusove besede, iz katerih se razodeva vsevednost Zveličarjeva, ki pozna dušno stanje tega, kakor vsakega drugega človeka.

Bodi potolažen, moj sin, tvoji grehi so ti odpuščeni. Ta mogočna beseda v odpuščanju grehov, je bila pravkar v Kafarnum prvič v Kristusovih ustih. Beseda, na zemlji izgovorjena, v nebesih naprej deluje, in kakor most veže skupaj nebo in zemljo.

Kakšen je pa vpliv ravnokar izgovorjene besede, ki kakor blisk vse navzoče iznenadi.

Vpliv na okoli stoječe ljudstvo je bil različen. V prvih trenutkih so vsi utihnili in bili v očitni zadregi. Za grehe mrtvoudnega se ljudstvo sploh ni brigalo in tako je ostala velika odrešilna beseda pri mnogih prazna in brez pomena. Resnično, njim bi bilo veliko ljubše, ako bi Kristus bolniku takoj pomagal na noge in ga ozdravil.

Tam v kotu so pa sedeli še drugi začudenci; pismouki in farizeji. Kristus je nekaj trenutkov tiho stal pred mrtvoudnim. Toda takoj upre svoje oči v kot, kjer so sedeli farizeji, stopi nekaj korakov proti njim in v veliko razočaranje vseh navzočih in v strah farizejev reče z božjo vsevednostjo: "Kaj mislite? Zakaj imate take misli v vaših srcih." — O kakšna visokost in veličastvo je pač mogla odsevati v tem trenutku z obraza Kristusovega.

Naravno, farizeji so ostali tihi in niso odgovorili. Kristus pa govori dalje, njegova

roka se stegne proti njim, glas se povzdigne in zveni kakor bron, ko jih počasi in z povdarkom vpraša: "Kaj je lažje reči: Tvoji grehi so ti odpuščeni, — ali reči: Vstani in hodi?" Tihota; nikdo se ne oglasi! — — Ti zabavljači in kritiki so ostali tihi kakor grob, ker so dobro vedeli: da je eno tako lahko reči kakor drugo, in eno za človeške moči tako nemogoče kakor drugo.

Naravno da se med tem polasti množice veliko razburjenje. Na to pa Kristus zopet odpre svoja usta in poln božjega veličastva govori besede: "Da pa vidite, (vi farizeji in tudi vi vsi, ki ste tukaj zbrani; in tudi vsi, ki bodo kedaj moje ime nosili na zemlji, vsi moji nasprotniki in bogotajci,) da ima Sin človekov oblast grehe odpuščati na zemlji; ti povem bolnik: Vstani, vzemi svojo posteljo — in pojdi na svoj dom."

Neprostovoljno se vzdignejo farizeji, hotoč videti — toda že stoji bolnik, že vidijo kako z krepko roko prime svojo posteljo, jo zavihti na svoje rame, in kakor pravi sv. evangelij, Boga hvaleč, se prerije skozi množico. Takrat pa množica zahrumi od veselja in oni z strehe kličejo na ulico med ljudi: čudež! čudež! Ozdravljenemu napravijo prostor in z veselimi pesmimi spremlja tok ljudi srečnega ozdravljenca v njegovo hišo, medtem ko drugi padejo pred Kristusom na kolena, poljubujejo njegove roke, noge in obleko.

Predrznost.

Ko so bili v svetovni vojski naši fantje večkrat zapovrstjo vrženi na soškem bojišču z nekega grebena, se je pririnil v ospredje preprost vojak, da bi poveljniku dal nekaj nasvetov glede boja. In kolikor bolj so ga potiskali nazaj, toliko bolj je vpil in opozarjal nase.

"Molči, predrznež!" ga je navsezadnje sam poveljnik nahrulil.

"Gospod poveljnik," se ni dal ugnati prostak, "z vojaki, ki niso predrzni, pač ne boste nikdar mogli zavzeti tega grebena!"

Poveljnik se je zdrznil in poklical vojaka k sebi. Ta mu je razložil svoj načrt, poveljnik ga je odobril in sprejel in čez nekaj ur je bil greben v njihovih rokah.

Večkrat sem bil že jezen, zakaj je katoliška Cerkev spremenila soboto v Gospodov dan. Kdo ji je dal to pravico? — **N. N.**

Slovenski Adventist. Res je, da je Gospod zapovedal Judom slaviti soboto kot Gospodov dan. Toda Kristus je dejal, da ima Cerkev oblast vezati in razvezavati. Cerkev je nedeljo določila kot Gospodov dan po priporočilu apostolov, ki so pridigali in delali po božjem navdihu. Od prvih stoletjih krščanstva je bila nedelja v navadi kot dan Gospodov, ker je bil spominski dan vstajenja Kristusovega. — Kdaj ste pa Vi, Slovenec, zašli v tabor adventistov ali prič Jehove . . . ?

Enemu naših faranov je odrekel župnik krst, ker sta bila krstna botra predolgo stran od cerkve, ali je to mogel storiti in kaj bo z detetom, ki ga v cerkev ne marajo? — **I. B., Chicago**

Kaznovano dete. Postava cerkve: župnik odreči krst, če nimaš zagotovitve, da bo dete tudi katoliško vzgojeno. Ali ni tako prav? Kaj pomaga zakrament, če kdo noče sodelovati z milostjo. Naj bo krst ali kak drug zakrament. Vedno pravimo: bolje biti dober protestant, kakor slab katoličan. Velja tudi: bolje da dete ostane Judek, kakor da bi bilo kedaj slab član Cerkve. Čudno, da je

bil ta faran tako slab faran, da ni vedel, da mora otroku privoščiti dobrega botra. Kredit Vašemu župniku, da se je postavil za pravice otroka. Za pravice otroka, da. Tudi on ima pravico, v imenu njegovega zahteva Cerkev od krščanskih staršev krščansko vzgojo. S tem ni bilo dete kaznovano. Cerkev hoče le opozoriti starše na njihovo dolžnost, da dajo tudi v duhovnem oziru otroku to, kar mu gre. Če pri hrani starši tako pazijo, da dobi samo dobro in teščo, zakaj ne bi pazili pri duhovni hrani zgleda in vzgoje, da dobi le zdravo in pošteno. Lepo uravnajte to zadevo, pa bo prav Vam in otroku.

Hčerka mi je nesrečna, v mešani zakon je stopila pred leti, danes je sama, zapustil jo je mož. Kaj mi je storiti? — **A. B., Ohio.**

Nesrečna hčerka. Vidite, imate vzgled in dokaz, zakaj duhovniki branijo in svare pred mešanimi zakoni? To je samo eden mnogih. Kaj mi je storiti? Stopite k svojemu župniku in se pomenite z njim. Nemogoče je dati natančen odgovor, ker nisem za ta slučaj dosti obveščen. Od 100 mešanih zakonov se jih 66 spači v razporoko in nesrečo v naših državah Amerike. Po toči je pač prepozno zvoniti.

Ali se Vam nikoli ni čudno zdelo, da niso ne v eni naših cerkva imeli mašo zadušnico za ubite brate in sestre v Sloveniji. Kako je pa to v skladu z ljubeznijo za rajnike, o katerih tolikokrat pridigajo . . . ? — **Radovedna Slovensa v Clevelandu.**

Maša za Slovence. Ker tega nikjer oznanjali niso, s tem ni rečeno, Radovedna Slovinka iz Clevelanda, da maše zadušnice nikjer niso imeli. Morda je v Vaši cerkvi niste imeli. Jaz dobro vem, da so jo po nekaterih cerkvah imeli. Lepo bi seveda bilo, da to tudi po časopisih oznanijo, da dajo pobudo tudi drugim naselbinam. Dobro vem, da so premnoge dobre duše celo maše plačale pri nas za pokojne

ubite duhovnike v Sloveniji in za vse rajnike, ki so morali na oni svet v teh groznih dneh.

Kako, da v naši cerkvi nimamo maše z blagoslovom, kakor jo imajo v sosedni karmeličanski cerkvi? Kaj je naša cerkev drugačna? — **Faran neke cerkve.**

Maša z blagoslovom. Čudno vprašanje. Čudno, ker morda ta faran ne ve, da imajo v sosedni cerkvi blagoslov zjutraj mesto zvečer. Ali mislite na tedenske maše? Če na te mislite, vedite, da ima sosedna redovna cerkev to pravico od škofa. Če imajo ene cerkve posebno pobožnost, s tem ni rečeno, da jo mora tudi Vaša imeti. Z blagoslovom je tako: Cerkev prav nič ne želi, da bi se Najsvetejše preveč izpostavljalo, ker ljudje potem ne vedo ločiti med mašo in pobožnostmi z Izpostavljenim. Izpostavljanje je prišlo v navado, ko je Luter začel zanikavati pričujočnost Kristusovo pod podobo kruha. Katoličani verujejo, da je Bog v Najsvetejšem pričujoč, čemu torej še to Najsvetejše izpostavljati dvakrat, štirikrat na teden? Ali še celo vsak dan? Da preganjamo svojo nevero. Zgodbo Ludovika poznate. Naznanili so mu, da se Jezušček prikazuje na altarcu. Še zmenil se ni sveti kralj. Na ponovno opozorilo je dejal: Naj le gredo gledat tisti, ki ne verujejo v pričujočnost božjo na altarcu, jaz trdno verujem. — Za vsako posebno pobožnost z Izpostavljenim mora prejeti župnik posebno dovoljenje od škofije. Zakaj? Ravno zato, da ne postane Altarna Skrivnost preveč očita in vsakdanja.

Kako da je Cerkev postala tako stroga glede naših mladih, ki se ženijo, toliko spraševanja, toliko spričeval, toliko potov, toliko priporočil. — **N. N., Illinois.**

Nenavadna strogost. Kadar se čudne razvade razpasejo, mora Cerkev pritisniti. Kje je danes toliko brezbržnosti, kakor ravno pri sklepanju zakona, po dveh, treh letih pa pridejo zakonci

in hočejo narazen, češ, nismo vedeli, kaj smo delali, prisiljeni smo bili na nek način. Zato je danes treba več spričeval, ker ne spričujejo mladi dosti vere in odrasle zavesti, ker tolikokrat goljufajo z svojimi izjavami, ker hočejo zavajati duhovnika. Morda še kedaj več o tem.

V naših časih smo jih poznali zaroke, toda pozneje nisem nikoli več slišala, da bi morali mladi pred duhovnika, da se zaročijo. Kako da sedaj kar naenkrat stara navada nazaj prihaja? Posebno, če fant na vojsko odhaja. — **N. N., Illinois.**

Zaroke vojaške. Težavno je danes gledati naše mlajše, kako hite v zakon. Dekle se poroči, ker misli, da bo s tem fanta vojaka nase privezala. Fant se poroči, ker se boji, da mu bo kdo drugi dekle prevzel. Mnogo je prerokanja danes glede teh zakonov. Eni pravijo: privoščite jim to veselje, da se vzamejo, drugi pravijo: prerokanje je zadeva, da bi poročenci mogli eden brez drugega živeti. Da, resna je zadeva, zato je Cerkev po mnogih svojih pisateljih in duhovnikih pričela uvajati takomenovane vojaške zaroke, kjer si dva obljubita pred duhovnikom, da se bota vzela, ko vojska mine. Toda obljuba v skrajnem slučaju ne veže, kot je časih vezala zaroka.

FOR DEFENSE

**BUY
UNITED
STATES
SAVINGS
BONDS
AND STAMPS**

ON SALE AT YOUR POST OFFICE OR BANK

ZVODNIK

Povest. — Napisal dr. Ivan Pregelj.

(Nadaljevanje.)

7. PEVSKO DRUŠTVO "VIPAVA".

UČITELJU Lojzetu Kerkoču, ki je bil nekje od Batuj doma, je bilo tedaj štiri in dvajset let. Ni bil napačen človek in pozneje v svojih bolj zrelih letih je postal "mož na svojem mestu". Ta čas se je pa šele prelevljal iz prvega fantovstva v splošno napako vseh mladih, na pol izobraženih ljudi. Bil je ničemuren, stanovsko visok in podeželsko sam vase zagledan in prevzet. Iz šole in časa si je bil prisvojil nekako slovesno kretnjo, nekaj tega, kar je sam označeval za svoje "lastno svetovno prepričanje". Hlipal je v bobnečih besedah puhlega rodoljublja. Ker je bil mlad, se je ob besedi res opajal in se ni pretvarjal. Bil je, kakor je mogel biti: svobodomiseln naroden. Ker pa sicer ni bil razborit, se samo s tem "svetovnim prepričanjem" ni mogel povzdigniti nad druge somišljenike.

To ga je bolelo. Mladostno samoljubno je iskal odlikovanja in narodnega priznanja. Da bi si nekaj te časti pridobil, je bil poiskoval do tedaj že to in ono. Tako je bil naročnik vseh slovenskih književnih glasil. Zgodilo se je, da je zaostalo številko reklamiral: "Kaj delate? Izdajajte list točno! Dežela koprne po prosveti." Tudi kot dopisnik se je skušal uveljaviti. V tedenskih domačih listih so ga včasih tiskali, včasih tudi ne. Hotel je delovati celo znanstveno, pa je v prvem poizkusu uvidel, da ne gre. Tedaj mu je postalo jasno, da bi se utegnil izkazati, kakor že sto malih pred njim, kot pevodja ali sploh kot prvomestnik vaškega pevskega in izobraževalnega društva. S to mislijo je prodr. Izlizal se je kakor nekaj užaljeni in zapostavljeni talent cerkvenega zbora pri gospodu Nacetu. Nato je osnoval pevsko društvo "Vipava."

Dobil je med domačimi fanti nekaj pevcev in pristašev. Ustvaril si je za silo moški zbor, ga vežbal in vadil. Pa je sam čutil, da pevci niso še pravi in da sam nima še določnega pravca. V poldrugo leto je tako životarila "Vipava". Pevski njen zbor ni zrastel mimo nekaj prav lahkih napitnic. Tedaj je našel učitelj v dveh domačih gimnazijah izdatno

Okrogle Zgodbice

Po vrnitvi iz toplic.

"Povem vam, da sem zgubil v toplicah 24 funtov." — "No, to morajo biti pa zelo zdravilne toplice." — "To ravno ne, ampak hrana je bila čisto za nič."

Ti otroci!

"Teta, kje pa imaš ti svoj mlin?"

Teta: "Toda, otrok moj, jaz nimam mlina."

"No, potem se je moral pa ata zmotiti. Rekel je, da ti premelješ žive in mrtve."

Med zakonskimi.

"Možiček, ali se ne bi hotel z menoj malo pogovoriti." — "Prav rad," pravi mož, "jaz bom ta čas prebral časnik."

Komplicirano.

Prvi slikar: "Prijatelj, platno ti poceni prodam. Potrebujem denar."

Drugi slikar: "Kaj, ali ne boš več slikal?"

Prvi slikar: "Bom, pa nimam denarja za barve."

Izkušen fotograf.

Mlada poročenca gresta od poroke najprej k fotografu. Nevesta vsa blažena in žareča od sreče, ženin pa resen in bled. Fotograf to opazi in ko ju postavlja, skuša ženina z vsakovrstnimi šalami in dovtipi razvedriti, da bi dosegel tisti prijazen obraz, ki je za sliko potreben. Ker pa vse nič ne pomaga, mu pravi slednjič smehljaje:

"Gospod, mislite si, prosim, da ste se danes ločili in ne poročili!"

pomoč. Društvo je pa šele zaživelo, ko se je gospod Kerkoč sestal z mlinarskim štefanom. Štefan je postal pravi duhovni oče učiteljevega društva.

* * *

Bilo je tistega dne, ko se je vrnil Štefan s svojega potovanja po Kranjskem. Učitelj se je zbral s svojim zborom v pivnici pri Slamiču. Pivska soba pri Slamiču je bila namreč društvena soba "Vipave". "Vsak večer od devetih do enajstih. Društveni prostor, kjer se poje 'piano' — pijano", se je šalil pri tej izobraževalni skromnosti Štefan, ki se je tudi hvalil, da mu je te vrste petje najljubše.

Tisti večer ob devetih je bil učitelj sklical svoje ude k posebni vaji. "Vrnivšemu se odličnemu drugu na čast", je dejal. Odličnemu drugu na čast so se pevci tudi res zbrali, preden je "odlični drug" sam prišel. Čakali so nanj in ko ga le ni bilo, so ugibali, da morda sploh ne pride.

"Točen ni," je opravičeval učitelj svojega druga, "zvest pa. Ne, pri slovanskem bogu! Štefan ni uhajač."

Da bi si pregnali čas, je sprožil učitelj nekaj pesmi. Peli so. Pa ni šlo in učitelj je postal res nestrpen. Že je bila minila deseta, že so bili pevci izpraznili svojo navadno merico. Učitelj se je žrtvoval in naročil za svoje pijače. Čas je potekal. Ura je šla v enajsto.

"Ne bo ga," je učitelj nejevoljno vstal. Tedaj je bilo čuti zunaj glas kitare in znan glas je pel:

"Ko krpam čevlje pozno v noč,
premišljam marsikaj,
kako pač bilo je nekoč,
kako je pa sedaj."

Pesem je prijetno bajala iz občutkov čevljarja Bojca v Govekarjevih "Rokovnjačih". Pesem sama je bila sicer učitelju in pevcem neznana. Ko pa je utihnila in je zdajci stal Štefan razigran na vratih pred njimi, so ga viharno obsuli pevci in učitelj.

"Kesan si," je dejal Kerkoč.

"Sem," se je smejal Štefan, "moral sem se prej naučiti, kar sem pel. Ali je?"

"Sijajno," je odgovoril učitelj.

"France," je poklical Štefan domačega fanta, "vina gor! Danes ne pojdemo spat, dokler ne bomo znali vsi." In začel je z nova peti in glumiti čevljarja.

Nepričakovana kupčija.

Živel je mož, ki je imel hudo ženo. Pobrerala mu je ves denar, kar ga je zaslužil, njemu pa ni ne pustila ne dala nič. Namesto možu je rajši stregla mački, ki jo je imela nad vse rada. Slednjič se mož pa le opogumi in da se maščuje, skrije ženi mačko. Žena je bila vsa obupana. Dala je v liste, da se ji je izgubila mačka in da dobi tisti, ki jo najde in vrne, sto dinarjev nagrade. Mož se silno razveseli nepričakovanega denarja. Stisne mačko pod suktnjo, stopi na ulico, pokliče postreščka in mu pravi: "Nesite to mačko v to in to hišo. Tam dobite zanjo sto dinarjev. Petdeset je mojih, petdeset pa vaših. Nikar pa ne pravite, kje ste mačko dobili!"

O, prosim!

Gospod sedi sam z mlado damo v oddelku železniškega voza. Silno rad bi kadil, a z ozirom na damo se s silo premaguje. Slednjič pa se osrči, vzame iz žepa cigaretnico in jo odpre: "Gospodična, saj dovolite?"

"O, prosim!" odgovori ta in — mu vzame zadnjo cigareto.

Nemogoče.

"Poznam slikarja, ki tako slika, da vsak misli, da je to istina. Naslikal je pajčevino s pajkom na strop in služkinja je celo uro z metlo drgnila, da bi jo odstranila." — "Tega pa že ne verjamem!" — "Zakaj ne? Ali misliš da ni takega slikarja." — "Slikarji bodo že, pa takih služkinj ni."

Kaj je lepa ženska.

Neki modrijan je označil lepo žensko takole: Lepa ženska je paradiž za oči, pekel za srce in vice za denarnico.

“Ljubezen je postranska reč,
denar je glavna stvar.
To meni ni prav nič všeč.”

Veselo iznenadeni so pevci spet sedli za mizo. Trčili so Štefanu na zdravje, ki je začel pripovedovati o svoji poti po Kranjskem. Bil je že prijetno razvnet od vina in je kar gorel od razposajenosti. Z glasnim smehom so mu bili pevci hvaležni za nekaj prav krepkih dovtipov, ki jih je bil pobral v Ljubljani. Pripovedoval je tudi, kako je obiskal uprizoritev igre “Rokovnjači” in kako ga je prevzela.

“Vidiš,” je udaril tedaj Kerkoča po rami. “Na te in na naše društvo sem mislil tedaj. Kar Kranjci zmorejo, čemu neki ne bi na Vipavskem? Živelo društvo ‘Vipava’! Z igro bo stopilo v življenje. Igrali bomo!”

Kar počez je začel pripovedovati o igri, vmes je zdaj pa zdaj vpletel vrstico iz prijetnih Parmovih kupletov. Užival je, ko je videl, da prijajo tovarišem.

“Takole,” je planil in pomignil učitelju, “ali še porečeš, da sem kesan?”

“Za častnega člana te bomo imenovali,” je uljudno odvrnil učitelj. Dal je pevcem znak, da so vstali kakor en mož in zapeli:

“Kol’kor kapljic, tol’ko let,
Bog daj Štefanu živet’.”

Štefan je zamahnil z roko, kakor da mu preseda. Odpeli so. On pa je rekel:

“Kaj boste to! Vse obrabljeno. Poslušajte mene.”

Trenutek pozneje je pel drug kuplet iz Govekarjeve igre. Bila je razposajena pesem taborečih rokovnjačev:

“Bog svet nam dal v zabavo je,
življenje naše pravo je . . .”

Pevci so mrmrali za njim, se uglašali obenj.

“K poslu, uradno!” je klical učitelj in hotel, naj Štefan še poroča o igri, da bi se takoj dogovorili. Štefan je prisluhnil. Povedal je, da ima besedilo igre in note. Treba bo le poiskati pripravnih igralcev in pa igrišča, velike sobe z odrom. Velika soba z odrom je dala ugibati učitelju in pevcem.

Tedaj se je udaril Štefan po čelu in dejal:

“Sem takoj rekel, da s sobo ne bo nič. Kaj pa

Naletel je.

Skop škotec je nekoč zvito vprašal zdravnika na cesti: “Kaj pa napravite, kaj delate, če se prehladite?”

Zdravnik: “Enkrat kašljam, enkrat kiham.”

Napredek

Profesor v gorečnosti: “V Rusiji se je latinka tako razširila, da pišejo s cirilico samo še ti, ki ne znajo sploh pisati.”

Kdo je večkrat sit.

Žena (možu, ki je prilomastil pijan iz gostilne): “Ti pa tudi nisi nikoli vina sit!”

Mož: “Večkrat ko ti!”

V spomin.

Gospa, članica dobrodelnega društva uljudno stricu Smuku: “Priredili smo loterijo za ubogo vdovo Kakabusovo. Ali ne bi kupili srečko?”

Stric Smuk: “Mi je žal, gospa; vdova bi ne imela nič dobrega pri meni, če bi srečko zadel, jaz pa tudi ne, sem vesel, da sam živim.”

Previdnost.

Med viharjem je en potnik hodil po krovu gori in doli oblečen v žensko obleko. “Za božjo voljo, kaj pa delaš? Ali noriš?” — Le počasi, prijatelj! Ali ne veš, da rešijo v slučaju nesreče najprej ženske in otroke!”

Vzrok razporoke.

“Torej šefova gospa se je ločila od moža?”

“Seveda, na njegovi desni roki je zapazila prstan z dijamantom.”

“To vendar ni vzrok za ločitev?”

“Seveda je, ker je njegova desna roka njegova tipkarica Nellie.”

na prostem? Oder bi napravili iz desak."

"Ali pa Slamičevo lopo," je menil učitelj.

"Živel! Misel je dobra," je pritrdil Štefan. Potem je začel govoriti o igralcih. Z učiteljem in pevci so preresetali vsa glavna moška lica. Tedaj se je Štefan zasmeljal.

"To smo tiči. Kaj pa igralke? Tudi teh potrebujemo."

Zopet so pevci osuplo gledali. Učitelj je dejal nekam negotovo:

"Kaj če bi povabili poštarico Almo?"

"Bo," je pritrdil Štefan. "Kakor ustvarjena je za rokovnjaško ljubico. Naprosiš jo seveda ti, učitelj. Meni je odročna."

Smejal se je lastni besedi. Potem je dvignil čašo in vzkliknil:

"Ampak sedaj napijemo še glavni igralki, sladki Polonici. Živela!"

"Živela!" so vzkliknili pevci.

Štefan se je smejal.

"Napijate, pa še ne veste komu."

Topo so strmeli z učiteljem vred. On pa je dejal:

"No, ali nisem rekel? Pomislite. Katera bo za Polonico, Nandetovo ljubico? Nandeta bom jaz igral, torej katera bo moja ljubica v igri?"

Čudno tiho je bilo med pevci.

"Ali Valičeva?" je učitelj tiho vprašal.

"Pij na njeno zdravje," je velel Štefan.

"Če bo le igrati hotela," je podvomil učitelj.

"Bo," je vzkliknil Štefan.

In že dve uri pozneje ji je z učiteljem in Slamičevimi pel podoknico, ki je tolikanj razburila Tončko.

(Dalje prih.)

Gotovo sredstvo.

"Naš Johnnie je grozna lenoba. Ne da odgovora na pismo! Ne piše, pa ne piše!" — "Temu se lahko odpomore!" — "Kako?" — "Pišite mu, da ste mu poslali \$20.00, v pismo pa ne dajte nič. Bote videli, da bo takoj pisal."

Nalašč.

Gost: "Ta juha je pa preveč osoljena. Vaša kuharica je gotovo zaljubljena." — Gostilničar: "Kaj vam še pride na misel. To je samo stara koketa. Nalašč tako soli, da o nji kdo govori."

Ni nič novega.

Gost: "To telečje meso je pa že tako trdo, da gotovo ni nič tršega na svetu."

Natakar: "Ne, ne! Samo našo govedino poskusite, ta je še le trda!"

Pozabil vse.

"Ti, Pavel, zadnje čase pa grozno piješ!" — "To zato, da bi pozabil!" — "Kaj pa hočeš pozabiti?" — "To sem že pozabil."

Daj bedaku dosti vrvi in se bo obesil, če ne boš ti prej obvisel na njej.

**

Noben nima garancije, da bo veren ostal, ker je bil toliko in toliko let veren.

**

Mnoge resnice so tako preproste, da jim ne moreš druge obleke dati kot priprosto odelo.

**

Strast je speči lev, čemu jo vzbujati in dražiti, posebno če nimaš puške samotajevanja?

**

Dar smeha je bogastvo. Od smeha in dobre volje je odvisna mnogokdaj črna ali bela barva sveta.

ČRTICA IZ DAVNIH DNI

(Časopisni izrezek)

CRTICA iz davnih dni pripoveduje o revni družini. Mož, žena in sinček so imeli majhno leseno hišico v gorskem zatišju. Okrog so se spenjali visoki gozdovi in so se razprostirale obsežne senožeti; v bližini so zijali globoki prepadi obrobljeni od sivih skal; od snežnih vrhov so pa drveli peneči se potoki v dolino. Krasno je bilo življenje v mali gozdni hišici, ki je stala sredi tako slikovite krajine. Njeni prebivalci so živeli srečno; ničesar niso pogrešali, dokler se mahoma ni polastilo malega sinčka mnogokatero hrepeneje.

“Mati, kaj je za gorami?” je vprašal mali. In zopet nekega dne: “Kaj ne mati, ko dorastem, bom smel iti daleč in pogledati kaj je za temi gorami?” Mati se je prestrašila in si zaželela, da bi čas obstal. A čas je hitel naprej, sinko je dorastel in postal močan mladenič, hrepeneč po izrednih dogodkih. Želje hoditi po daljnem nepoznanem svetu, so ga docela prežele. Nekega dne se je kar poslovil od svojih staršev. Urezal si je leskovo palico in hitel navzdol. Tako se mu je mudilo, da se še ozrl ni več. Če bi se bil še enkrat okrenil, bi bil videl, kako si je mati zakrila obraz in milo ihtela; morda bi se bil le vrnil! Mati se je za sina zelo bala, kajti vedela je, da je svet za gorami poln nevarnosti. Ko se je zmračilo, ji je postalo neznosno. Upala je, da se bo sin vrnil, ko se ga bo lotil strah na samoti; saj še prave poti ne bo zadel. Megle so se že kupičile, in pretila je nevarnost, da bo zgrešil pot in telebnil čez skale v prepad! V tem materinem strahu je postavila luč na okno in je čakala.

Sin pa še mislil ni na vrnitev ne ta dan, ne drugi dan — in nikdar več. Potoval je po svetu in pozabil na vse, kar je pustil doma.

Lahko se pač zgodi, da pozabi otrok na svojo mater, nikdar pa se ni slišalo, da bi mati pozabila na svojega otroka. Mati, o kateri govorimo, je imela odslej le eno že-

ljo: da bi se ji sin vrnil zdrav in vesel, nepoškodovan po duši in telesu. Četudi je slutila, da sin ne misli več na vrnitev, je vendar užgala sleherni večer luč na oknu. To je bilo edino, kar je mogla storiti zanj. Bil je le mal plamenček, ki njega svit ni daleč segel. A gorel je večer za večerom, poleti in v zimskih nočeh, leto za letom. Nikdar tega ni pozabila, tudi na večer ne, ko se je njen mož ulegel k večnemu počitku. Po dolgih letih enkrat je pa ostalo okno nerazsvetljeno. Materine moči niso več dopustile, da bi pristopila k oknu. Že dolgo časa je bolehal in le z veliko težavo je zadnje večere užigala luč. Sedaj pa je onemogla. Z nadčloveškim naporom se je skušala dvigniti z ležišča, a vselej je koj omahnila. Reva je težko sopihala in srce ji je bilo bolešno. Vedela je, da je prišel zanj čas, ko bo treba svet zapustiti. Ni se bala odhoda; zdelo se ji je lahko, zamenjati osamelost z večnim mirom. Skrb za sina jo je pa težila in branila, da bi umrla. S plahim pogledom je zrla v sivo okno. Ljubi Bog, je molila, ljubi Bog, moj sin se bo izgubil. Morda pride vprav danes; kaj, če je pot, po kateri blodi, nevarna! Jesenske megle že vstajajo in nevarno je potovati. Ljubi Bog, pomagaj vendar, užgi mu Ti luč, ljubi Bog! . . . A okno je ostalo temno, zunaj pa so se vlačile v luninem svitu bele megle čez skalovje in prepade.

Prav to uro je hodil sin po široki cesti, z namenom, da pride do svoje pивske tovarišije. Ni vedel, da je bilo med to cesto in njegovim domom le par ur hoda. Saj je prehodil toliko sveta in bil toliko let odsoten, da se je svojega doma komaj še spominjal. Veselo žvižgajoč je stopal naprej in mislil le na svoje tovariše, ki so ga čakali v krčmi ob razpotju.

Na desni strani ceste, kjer se je razprostirala velika senožet, zagleda nenadoma plamenček, ki se je v skokih pomikal naprej. Obstane, ogleduje lučko in hiti za njo, da bi jo prijel. Bil je neustrašen mla-

denič, ki je hotel dognati, kaj je na čudni prikazni. Lučka naenkrat obstane. Ko se fant pripogne, vidi pred seboj cvetlico, bledovijoličasto in nežno, kakor bi je pomlad ne mogla lepše ustvariti . . .

Čudno zares, si misli mladenič. Prisegel bi, da je bila to lučka, ki se je premikala. Ali me je morda varala luna? Sklenil je, odtrgati cvetlico, da bi si jo pripel na prsi. A v tem hipu zagleda na poljani zopet tako svetlobo. Pustil je prvo, in hitel za drugo, dokler se tudi ta ni ustavila. Skloni se, hoteč jo zagrabit, a zopet se je spremenila v krasno vijoličasto cvetlico, ki je imela korenine v tleh. Malo naprej se je zopet pojavila plamteča lučka . . .

Fant je medtem docela pozabil na krčmo in na svoje pobratime. Hitel je za malimi, premikajočimi se plamenčki čez njive in senožeti, čez ceste in bregove. Pokrajina je postala nevarnejša, zijoči prepadi so mu ustavljali pot, in snežnobeli vrhovi so se dvigali v zelenkastomodro nočno nebo. Bele megle so ga že zajele, vendar pa ni nehal zasledovati svetlobnih znakov, hoteč ugotoviti, kaj neki pomeni ta čudovita skrivnost. Mali plamenčki so zdaj kar plesali pred njim; na stotine in na tisoče jih je bilo. Šele, ko se je ustavil zadnji plamen pred oknom, ki pa danes na njem ni bilo lučke, šele tedaj je vedel, kam so ga pripeljale skrivnostni sviti. Umolknil je, snel klobuk z glave in prestopil hišni prag.

Na boleznem obrazu zaskrbljene matere se je pojavil smehljaj odrešenja. Česar sin ni mogel videti, mu je razodel glas matere: "Vedela sem, da boš danes prišel, moj sin! In prav danes nisem več mogla užgati luči na oknu. Vse noči, odkar si odšel, je gorela. Le danes, veš, sem bila preslaba. Ni več šlo. Kako sem srečna, da si vendarle prišel!"

Ob robu postelje se je zgrudil sin in se bridko razjokal. Na poljanah in senožetih pa cveto bledovijoličasti cvetovi liki mali plamenčki.

To so podleski.

Cveto in plamte kakor materina ljubezen — vedno in povsod.

MATERINA URA

Povestica iz davnih časopisnih izrezkov duhovnika, ki je imel lepo navado, da si je lepe članke iz časopisja shranjeval. Pred kratkim je ta slovenski duhovnik umrl in zapustil kopo takih izrezkov.

Če pomislimo na svojo rojstno hišo, tedaj se nam iz megle preteklosti zasveti številnica ure in na platnu naših spominov se nam prikaže domača slika ure . . . Nekdo bo v duhu zagledal navadno budilko, kdo drugi veliko stensko uro in spet tretji bo videl v spominih zapestno uro ali celo moderno kuhinjsko uro, ki jo je treba le po enkrat na teden naviti.

A vsakdo zagleda v duhu kako staro, domačo uro, mogoče najlepšo, kar nam jih je doslej tiktakalo — materino uro!

Kakšne lepe ure nam zaživijo v duhu! Dnevi detinstva, mladostne sreče in prve dozorelosti. In zmeraj je v ta čas tiktakala materina ura, tista mala ali velika, dragocena ali navadna ura, ki nam priključuje v spomin obraz matere in ki se je po njenih kazalcih ravnalo gospodinjstvo. Že zdavnaj nam je postala materina ura zgled neumorne pridnosti in neskončnih skrbi, čeprav je tudi oče imel svojo uro. Toda očetova ura je tiktakala sredi življenja, v borbi za vsakdanji kruh, v delavnici, v tvornici, v trgovini, pisarni.

Materina ura pa je tiktakala samo doma, v najožjem družinskem krogu, le za moža in za otroke. Na njen sekundni nihljaj je bila mati zmeraj pripravljena, da se je za nas vse žrtvovala z delom, z ljubeznijo, z zgledom, požrtvovalnostjo, da bi bili mi zadovoljni.

Mislim na uro svoje matere.

Njena prva pot še prav zarana zjutraj jo je povedla k uri. Škrtajoče so se pod njenimi rokami temne, železne uteži dvigale kvišku. In v bitje te ure je bila mati brezupno ujeta.

Niti slutiti ne morem, kolikokrat so njeni pogledi postali na stari številčnici ure!

Tik . . . tak . . . tik . . . tak . . .

Dan se je začel odvijati. Ura je opominjala in priganjala. Srčni utrip v sobi.

Tik . . . tak . . . tik . . . tak . . .

“Devet je ura, otroci! Alo, spat!

Lahko noč!”

Tik . . . tak . . . tik . . . tak . . .

Leta so bežala ko nič . . .

Nekega dne se je bila začela vojna. Trije vojaški kovčegi so stali na hodniku. Mati je imela v roki toplo perilo in srajce in nogavice . . . Trije njeni sinovi so odhajali v vojno.

Tik . . . tak . . . tik . . . tak . . .

Zvesta ura je opozarjala na odhod. Toda mati ni videla te stare služabnice, ki je visela na steni in je opozarjala na uro slovesa. Šele čez čas se je naglo ozrla nanjo in ja zavzdihnila:

“Pa v božjem imenu! Čez pol ure se odpelje vlak . . . Zdravi se vrnite, fantje! Kmalu pišite!”

Vojne je bilo že zdavnaj konec.

Nekega pekočega dne v avgustu smo bili v veliki sobi in smo bili jako tihi. Materini lasje so bili beli ko sneg in obraz ji je bil ko motna slonovina.

Tik . . . tak . . . tik . . . tak . . .

Ura je dvakrat bila.

Tedaj je komaj slišno rekla mati:

“Pripravite se, otroci, ob treh morate biti na pokopališču!”

Pred nekaj dnevi se je bila ustavila očetova ura. Materina ura pa je nihala dalje . . . zvesta do groba.

Tik . . . tak . . . tik . . . tak . . .

NARODNJAKINJA

(Iz spominov starega župnika.)

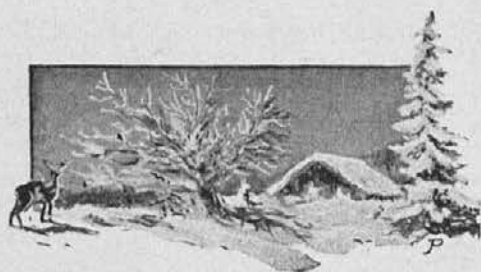
TISTI čas sem dobil povabilo iz neke slovenske naselbine, ki ni imela in še danes nima slovenske župnije, naj pridem k njim po domače proslavljat srebrni jubilej njihovega podpornega društva. Seveda sem bil povabila vesel in sem prav rad šel na tako čedno obetajočo pot.

Bili so navdušeni, da je kar prekipevalo. Vse se je vršilo v najlepši slogi in zares slovenskem duhu. Dvorana je bila natrpana in polna pričakovanja. Zapazil sem pa prav kmalu, da je slovenska zastava v dvorani tik ob odru zavita v črn pojčolan. Njej nasproti je stala ameriška zastava in ta ni imela nič takih žalnih znakov na sebi.

Nisem si mogel razložiti, zakaj slovenska zastava žaluje. Vprašal sem tega in onega, pa nihče ni vedel pravega odgovora. Zvedel sem pa — in drugi z menoj — ko je stopil na oder predsednik društva in “duša cele naselbine” ter pričel slavnostni govor. Med drugimi lepimi rečmi je namreč tudi tole povedal:

“In ti, mila slovenska trobojnica, ki ne smeš vihrti v naši stari domovini te dni, ti, naša belo-rdeče-modra mavrica, ki te je sovražna belgrajska diktatura prepovedala razvijati tam v prelepi Sloveniji — ti si danes prav poseben predmet naše ljubezni in našega spoštovanja. Žal, reči moram, da si tudi predmet našega žalovanja. Nikomur nisem o tem nič povedal poprej, toda nič ne dvomim, da boste vsi enoglasno pritrdili mojemu predlogu, s katerim stopam pred vas kar sredi svojega slavnostnega govora: Predlagam, da ostane žalni trak na slovenski zastavi med nami tako dolgo, dokler ne zvemo iz stare svoje domovine, da je naša miljena slovenska trobojnica dobila nazaj vse svoje starodavne pravice . . .”

Še je hotel nekaj reči, pa je zagrmelo po dvorani ploskanje. Narod se je dvignil in nekdo je intoniral: Hej Slovenci, naša reč . . . Vsa dvorana je poprijela in pred-

sednik na odru je dirigiral. Zapazil sem v njegovem očesu biser ginjenja, ki se je svetil v električni luči kakor dragocena solza iz mavrice pristinega narodnega navdušenja. Previdno sem se ozrl okoli sebe in zapazil, da se še marsikateremu rojaku blesti v očesu nekaj podobno bisernega. Kolikor hitro sem mogel, sem se obrnil sam k sebi, zakaj nastala je nevarnost, da se tudi meni kaka bisernica prikrade v nepoklicano oko, zakaj verjemite — tudi jaz sem bil navdušen in ginjen. Vse je bilo tako pristno in nenarejeno, da je moralo seči v srce.

Ko smo odpeli, je stopil govornik tik pred zastavo, razprl svoje mogočne roke, potegnil zastavo k sebi, jo objel in izrekel na njen naslov še več tako lepih besed, da si jih jaz nisem mogel zapomniti in jih tudi ne morem ponoviti. Vihar narodnega navdušenja je prešinjal srca in preplavaljal naša grla.

Potem mi je podal predsednik pošto, naj bom pripravljen za svoj nagovor. Stopil sem v garderobo za odrom, da bi bil pripravljen za nastop, kakor hitro pride migljaj. Predsednik je stopil k meni in dejal, da je pred mojo "točko" samo še kratek nastop mladine. In res sem videl v garderobi četo otrok, ki je bila pripravljena na svoj nastop. Predsednik jim je dajal še zadnja navodila, kako naj se vedejo. Govoril je nervozno in nerodno, saj je bilo vse treba povedati v angleškem jeziku. Ravno je zamahnil z roko, naj se otroci začno pomikati proti kulisam, ko je tajnik prihrumel in zavihtel predsedniku v obraz šop telegramov, ki so bili prišli sam ne vem odkod s čestitkami za srebrni jubilej društva.

Predsednik je spet zamahnil, vzel telegrame in stopil na oder. Bral je in bral, iz dvorane pa plosk na plosk.

Tisti čas sem porabil, da sem se malo pomnil z otroci. Nagovoril sem tega in onega po slovensko, pa vsak mi je vrnil nagovor s sramežljivim:

"I do not speak Slovenian."

Vprašam enega: "Čigav pa si?"

Povedal je ime, pa seveda nisem zdaj nič vedel. Oglasi se drugi in pravi: "The predsednik is his daddy."

Pomislil sem. Čudno! In sem dejal:

"Pa ne znaš slovensko?" V zadregi je bil in rekel:

"Mičkenu."

Drugi so se smejali. Tedaj so bili otroci pozvani na oder in po njihovi kratki točki sem bil jaz na vrsti.

Razume se, da sem jako navdušeno govoril. Bilo je pa nekaj čudnega z menoj, da mi je dušilo v grlu vsako besedo. Končno sem se opogumil in dejal:

"Kaj pomaga slovenstvu vsa vaša solzava ljubezen do slovenske zastave, ko pa ne poskrbite, da bi vaši mali slovensko znali..."

Zadnje besede sem spregovoril z velikim poudarkom, krepko zamahnil z roko in takorekoč s celim svojim životom udaril ob tla. Zelo malo je torej manjkalo, da nisem naravnost dejal: Ploskajte . . .

Pa niso čisto nič ploskali. Zazeblo me je in sem požrl besede, ki sem jih mislil takoj nato povedati. Takele bi morale biti, pa jih nisem izrekel:

"Jaz bi najrajši stopil k zastavi, snel z nje črni pajčolan in ga ovil okoli vaših otrok . . ."

"Nak, tega nisem rekel, samo mislil sem. In ko sem videl, da jim že doslej nisem govoril iz srca, sem celo sam pred seboj skril to izzivajočo misel.

Spremenil sem tek svojega govora in nazadnje se je res zgodilo, da so mi ploskali. Hvala Bogu! Rešil sem svojo in narodovo čast!

Po govoru je bil predsednik spet zelo zaposlen, tajnik pa malo manj. Imel je toliko časa, da mi je rekel:

"Saj ste prav govorili tisto o učenju slovenščine, ampak če se pomisli, da smo pač v Ameriki, hm, kaj hočemo? Mladina je ameriška in s tem je treba računati."

Skomignil je z rameni in jaz sem šel nazaj v dvorano.

Med naslednjim odmorom je prišla dvanajst let stara deklica k meni in dejala:

"Father, jaz pa znam slovensko in pri nas vsi znamo."

"Kako se pa pišeš?"

"Ivanka Olupek."

"Kaj pa ata dela?"

“Ata nimamo več. Samo mamó še. Dva brata in tri sestre že delajo.”

“Kje si se pa tako dobro slovensko naučila?”

“Doma. Pri nas vedno slovensko govorimo. Brati smo se pa naučili iz abecednika. Pišemo pa v stari kraj stari materi in tudi bratrancem in sestričnam. Skoraj vse vemo, kako je tam.”

“Pokaži mi mamó, rad bi jo poznal.”

“Mama ni prišla v dvorano. Največkrat ne pride. Dve sestri sta tam zadaj, za druge pa ne vem, če so prišli k prireditvi. Ne pridejo vedno vsi, ko toliko stane.”

In sva se še marsikaj pogovorila.

Ko sem se poslavljaj od predsednika tisti večer, sem ga mimogrede vprašal:

“Kako pa kaj Mrs. Olupek? Zdi se mi, da sem slišal o tej družini?”

Zamahnil je z roko in odsekal:

“Pusti ljudje! Za nobeno pravo uporabo. Saj še zraven največkrat ne pridejo. Škoda za narodno stvar!”

Odpeljal sem se z vlakom in ves večer sem imel zelo mešana čustva. Ko sem pa teden dni pozneje bral mogočen dopis o silnih narodnjakih v oni naselbini, so postala moja čustva — zmešana.

V zmešanosti svojih čustev sem napravil sklep, da bom nekoč segel po peresu in odkril pred narodnim svetom veliko narodnjakinjo — Mrs. Olupek . . .

Kdaj bo to, tega pa res ne vem.

V morju krvi in solza se kopa naš ubogi nesrečni slovenski narod doma v stari domovini. Z ognjem in mečem mu uničujejo sovražniki lepo domovino. V strašni bolečini kriči k Bogu in vsemu svetu za pomoč in rešitev iz rok narodov roparjev, ki so ga napadli, da ga popolnoma ubijejo. Škof Dr. G. Rožman ga je pozval, da se v tem svojem trpljenju obrne z vsem zaupanjem k svojemu Bogu za pomoč in rešitev. Obrnil se je pa tudi na vse Slovence izven uboge potep-tane slovenske domovine z nujno prošnjo, da se združimo z narodom doma v goreči molitvi za rešitev. Ustanovili smo si zato Molitveno fronto. Z molitvijo hočemo iti skupaj z narodom doma v to fronto za obrambo in rešitev.

Tudi naša nova domovina je v vojni. Milijoni naših ameriških vojakov krvave po celem svetu za svobodo sve-

Molitvena Fronta

Član molitve fronte se zaveže, da bo molil za ubogo slovensko domovino.

Bo poslal svoje ime Rev. K. Zakrajšek, Franciscan Monastery, Washington, D. C., ki bo vpisal to ime v zlato knjigo. To knjigo bodo poslali ali nesli v domovino, ko bo vojske konec in jo bodo položil na Marijin altar. Brezijanski cerkvi.

ta pred narodi razbojniki, ki so napadli kar celi svet. Ves svet hočejo zasušiti pod svojo peto. Pa še več, napovedali so vojno tudi Bogu, Kristusu, njegovemu krščanstvu. Strašne so borbe, ki se bijejo na celem svetu.

Ali ni naša dolžnost, da poklekne in začnemo goreče moliti za našo novo domovino, za našo skupno zmago in rešitev?

Kje pa naj najdemo hitreje in bolj gotove pomoči, kakor pred našimi tabernaklji, kjer živi naš dobri božji Odrešenik? Da, k Njemu v urah molitve po vseh naših slovenskih župnijah v Ameriki! Po Mariji, žalostni naši materi trpljenja in žalosti hočemo izprositi usmiljenja božjega in pomoči božje za našo novo in za našo staro domovino.

Kazimir Zakrajšek OFM.

PISMO IZ DOMOVINE POBUDA K MOLITVI

80. Nov. 1942

Dragi in zelo spoštovani gospod! Kako vesel sem prilike, da Vam morem poslati nekaj pozdravov in novic, ki Vam bodo drage. Premnogokrat, da skoro vsak dan po Vašem odhodu sem mislil na Vas, pa ne samo jaz, ampak vsi, ki so Vam bili dragi in so Vas skušali obdajati vsaj s koščkom tiste ljubezni, ki so je bili deležni od Vaše strani. Oprostite, ako ni bila ta zvestoba tako vidna v pisanih spominih, toda saj razumete težave in tudi našo malomarnost, ki smo Vas z njo že takrat mučili. Oprostite nam in imejte na nas tako lepe spomine, kakor jih imamo mi o Vas. Ljubljena Ljubljana in vsa pokrajina okrog nje se zvija v strašnih bolečinah. Obe državi, ki sta si pečenko razdelili, bi jo radi v neusmiljenem ognju napravili sebi še bolj tečno, toda ni gotovo, ali se iz tega mesa sploh da narediti to, kar bi sami radi. Za enkrat se zdi da ne in ta strašni in dolgotrajni ogenj bo pričal vsemu svetu, da to meso od Boga ni bilo njima namenjeno. Zelo se bojimo, da jima bo ta zvest ob koncu povzročila, da bosta ogenj še bolj pokurili —se že sedaj kaže—in pekli še bolj neusmiljeno, toda po tej poti bo pečenska še bolj neokusna. Da bi ljubi Bog

hotel te dneve skrajšati. Mnogo molimo, pobožnost prvih petkov je tudi v Vaši ljubljeni občini izredno lepo uspela, sedaj prihajajo vsi trpeči—nešteto jih je že tudi v tem koncu, saj jih je na stotine v trpljenju taborišč samo iz te župe, potem premnogi starši že jokajo za svojimi ubitimi otroci in izgubljenimi domovi — vsak večer pred žalostno Mater božjo, ki ste jim jo pravi čas dali in molijo rožni venec, ki ga zaključujejo s pretresljivo pesmijo: vse ljudstvo ječi, Marija p o m a g a j n a m. Kdo ne bi jokal. Dal Bog, da bi trpljenje rodilo svoje sado ve in kako sem vesel, da ste Pisma o trpljenju izdali v drugi izdaji, da vsaj malo pomagajo učenčkom v šoli trpljenja. Kakor se Vas premnogi spominjajo v besedah in molitvah, tko jih gotovo tudi Vi ne pozabljate, saj so Vam bili svi tako blizu.

Sicer pa je danes za vse zelo hudo. Veste, kolikokrat smo se razgovarjali o naših razmerah, kako smo ugotavljali leta in leta naprej, da gremo po taki poti, ki so jo proglasili za edino pravilno, nasproti zelo hudim časom za narod. Takrat so nas zaradi takega mišljenja odstavljali in kamjali, koliko ste morali Vi zaradi svojega gledanja pretrpeti, t o d a glejte, vse je tako prišlo, kakor smo mislili in kakor smo svarili. Še večja kot naša zunanja je naša notranja nesreča. Vse, kar je bilo kdaj nezadovoljno, vse kar je bilo zatirano in prezrto, vsaka opustitev ljubezni,

pouka in žrtve, vsak opuščeni družinski obisk, vse se strahotno maščuje. Bog v svoji nedoumni pravici plačuje strašno naše narodne in verske grehe in kdo ve, kako daleč bo to še šlo. Moj Bog, da nismo tega pravočasno hoteli priznati, ko je bilo vendar toliko glasov, ki so rotili in prosili, da ne tako.

Toda kaj bi Vam opisoval notranje težave, ko Vas morejo samo žalostiti. Ali smo zaradi njih pesimisti? Jaz mislim, da biti ne smemo. Še vedno je toliko svetlih točk v vsem trpljenju, da smemo upati. Največja je pač ta, da nas sam Bog trdo prijemlje in da to pomeni, da nas hoče izčistiti za boljšo dobo. Potem so tu čudovita junaštva posameznih družin in ljudi. Dalje imamo Vas vse tam zunaj, ki nam pomenite veliko upanje za našo dušo in telo. Dal Bog, da bi se Vam vse posrečilo, kar zdravega in dobrega hočete svojemu rodu, da bo doživel svoj vstajenja dan v polni luči pravic in uresničenih hrepenenj. V 5 ali 6000 ljudi gre že številka, ki so jih pobili komunisti, Italijani in Nemci, strašna številka za naš ubogi majhen narod, ali vendar je še neskončno večja tista, ki pomeni življenje. Naj bo na ljubljanskem polju 410 grobov talcev, naj jih streljajo v stotinah na štajerskem, upamo vseno, da nam Bog ohrani življenje Slovenije.

MARIJA ROMA.

(Nadaljevanje.)

Ze smo v Naklem. Četa gasilcev, številne narodne noše, Marijina družba, Marijin vrtec, mlaji, zvonovi, pesem, množica vernih ljudi. Avto z milostno podobo zavozi skozi gost špalir, ki pa se takoj zgrne okrog Marije. Ljudsko petje napravi mogočen vtis. Ljudje se drenjajo, saj ne morejo priti vsi na vrsto, da bi vsak prav od blizu pogledal Mariji v obraz. A čas je odmerjen, po kratki molitvi že hitimo čez polje proti gorenjski metropoli Kranju. Sveti Jošt in šmarjetna gora pozdravljata z desne, z leve Kriška gora in Storžič.

Kranj je ves slovesen, ves praznično odet. Zastava pri zastavi, okna razsvetljena in okrašena, delo počiva, stroji stoje. Glavni trg je živ, velika množica je zbrana, pred cerkvijo čaka vsa šolska mladina in številno učiteljstvo. Otroci obsipajo avto s cvetjem, iz moških grl zadoni pozdrav Mariji. Mogočno odmeva pesem med hišami. Molitev. Nato povzame vsa zbrana množica: "Ti, o Marija . . ." Tudi Kranj, prav za prav edini večji kraj na vsej poti po Gorenjski, je k lepemu prazniku Marijinega romanja dosti pripomogel in je storil še več, kot bi bil storiti dolžan. Sprevod je krenil po mestu nazaj. Zdaj

odhajamo na drugo stran tja pod gore.

Nad vse lep je bil sprejem v Predosljah. Marijin vrtec je čakal že pri cesti in pozdravil Marijo s trikratnim "Ave!" Nato je avto krenil proti cerkvi in na pot so ves čas otroci metali cvetja. "Pokleknimo, pokleknimo . . ." so se zaslišali glasovi in vse ljudstvo je popadalo na kolena. Avto se je ustavil tik pred krasnim, umetniško izdelanim evharističnim križem pred cerkvijo. Ob križu je bil zelo okusno narejen velik Marijin monogram iz samega cvetja. Duhovščina je začela peti lavretanske litanijske in ljudstvo je kleče pobožno odpevalo, nato so pa vsi skupaj zapeli še nekaj Marijinih pesmi.

To je bil tako prisrčen in ginjiv sprejem, da je moral vsakogar navdati s prepričanjem: naše slovensko ljudstvo je verno, globoko verno. Obenem je pa to ljudstvo pokazalo, kaj je Slovencem Marija z Brezj, kako jo narod res ljubi in koliko časti ji izkazuje. Zbogom, Predoslje! Marija mora naprej. Že jo sprejemajo mlaji, na katerih so napisani s celo molitvijo: "Zdrava Marija." Sprevod se pomika med gozdiči in polji, vrtovi in travniki — proti šenčurju.

Vsa šenčurska fara je zbrana, duhovščina, občinski predsednik družbe in kongregacije, mladina. Špalir in mlaji kažejo pot pred cerkev mimo razsvetljenega evharističnega križa. Spet

petje in molitev, vzdih in jok, obleganje avtomobila in vriski pobožnih src, cvetje iz otroških rok. Ganljivi so bili prizori, ko mati prinese svojega dojenčka in ga solznih oči kaže in priporoča Mariji. Poldne zvoní. Vsa množica zapoje. "Oznanil je angelj Gospodov Mariji." Bolj primerne pesmi za to priliko pač ni bilo mogoče najti.

Komaj smo zapustili šenčur, že so nam prišli naproti kolesarji, cela četa, in so nas spremljali na svojih okrašenih vozilih in v svojih belih srajcah tja do Velesovega. Ljudje so v opoldanski vročini čakali na ovinku pod vasjo. Velesovci so naredili Mariji tako domač in topel sprejem, da je šlo vsem do srca. Nič narejenega, nič pripravljenega, vse je privrelo iz čistih duš, pristno, resnično naše. Duhovni svetnik in župnik Brešar je mogočno intoniral Marijino pesem: "Lepa si, lepa si . . ." nato je pa ljudstvo skupno odmolilo molitev: "Pozdravljena, Kraljica!" Nato še desetko rožnega venca. Potem je ljudstvo udrlo k avtomobilu, kakor da romajo okoli oltarja, tako so se pomikali drug za drugim okoli milostne podobe. Nad vse ganljiv je bil prizor, ko so prinesli k Mariji bolnico na nosilih, da je pomolila pred njo in jo poprosila ljubega zdravja. Vsi obrazi so se čudno zresnili, kakor da pričakujejo čudeža. Ko bi prišel mimo Kristus, bi povedal, kot je nekoč: Resnično, po-

vem vam, tolike vere nisem našel v Izraelu . . .

Še s pesmijo "Ti, o Marija" so se poslovili Velesovci od nje in sprevod je krenil čez zoreča polja proti Cerkljam. Sonce neusmiljeno pritiska, soparica leži nad klasmem, odnekod zvoní. Nikjer vetra, nič se ne premakne, vse je zaverovano v svet molk in pričakuje zmago-slavnega pohoda brezijske Marije.

V Cerkljah je spet zbrana vsa fara. Ko avto z milostno podobo še obstal ni, je godba že zaigrala. "Marija, skoz življenje." Po nekaj taktih je poprijela množica. Spet ista slika, pa vendar vsak trenotek nova. Ljudje ob podobi s svetimi, v molitev poptopljenimi obrazi. Pesem za pesmijo, molitev za molitvijo, prošnja za prošnjo, saj se nam že vsem zdi, da gledamo legendarno igro, vendar gledamo na lastne oči in vemo, da se ne varamo. Ljudstvo moli in srečno je, da ima svojo Mater, svojo Kraljico tako blizu poleg sebe.

Od vsepovsod pojo zvonovi, polja je zajel slovesen mir. Ljudje popuščajo svoje delo in opravke po hišah in na polju, vse hiti k cesti, z vseh strani se zgrinjajo po stezicah in mejah. Ko prihiti prvi okrašen avtomobil daleč spredaj, že poklekajo in se ozirajo za milostno podobo. V vsaki vasi, pri vsaki hiši čakajo ljudje. Vrsta kole-sarjev se množi, vedno novi in novi se pridružujejo in ko pridemo v Komendo, smo jih naštelí že čez sto.

(Dalje prihodnjič.)

PISMA

Nadaljevanje z strani 2.

človek v njegovo stanovanje in ga ubil. Ustrelili so kot talca Rev. T. Skvarča, ustrelili nekaj drugih duhovnikov, poslanec Žebot in g. Hra-stelj, duhovnik iz Maribora sta umrla v Nemčiji na posledicah nemških koncentracijskih grozot. Da so nad tisoč naših rojakov pozaprli po laških ječah, čitate na drugem mestu v tej številki, 380 vasi so že požgali, neverjetno mnogo ljudi so pobili in raztepli po svetu, naše fante ženejo na svoje fronte, može v delavska taborišča v Nemčijo in druge zavojevane kraje. Resnično ste lahko v skrbeh za svoje ljudi. Če vojske ne bo kmalu konec, bo konec slovenskega naroda, to priznavajo in trde najbolj trezni veščaki, ki bolj gledajo za kulise borbe našega naroda, kakor moremo gledati mi. Vpišite se v našo molitveno fronto, ki jo vodi P. Kazimir. Čim preje, tem bolje.

N. P., Chicago: Letos, kako bo s pikniki? Vidim, da ste izpustili listo romanj v Lemont. Ali nam date lahko kaj pojasnila?

Letos pa menda res ne bo romanj. Oznanjevati jih ne moremo, ker bi bilo proti duhu vladnih odredb. Ne smeš nikamor z avtom na izlete in zabavo, tudi lokalnih busov si društva ne bodo mogla nabaviti. Zato že sedaj

opozarjamo društva, da mnogo ne računajo na svoje posebne dneve. Treba bo tudi to žrtvovati. Če se recimo majhna grupa sestane in poroma v Lemont za mašo in popoldansko slovesnost, to ne bo tak naroden greh, na hribu pa absolutno ne bomo servirali nobenih prigrizkov, dokler bo vojska trajala, pa tudi večje organizacije ne bodo mogle prirejati svojih izletov. Vpoštevajte in nič več ne izprašujte, ali bo, ali ne bo. Vsem in vsakemu že danes odgovarjamo: ne bo. Saj tudi drugam menda ne bodo mogla društva več na kake piknike. Res bi bilo čudno.

K. S., Cleveland: Kje je pa naša farna pomožna akcija za domovino ostala. Kar nič več ne pišejo o njej. Pa je imela toliko življenja od početka.

Od početka ima vsaka akcija mnogo uspeha, tudi pomožna akcija slovenskih fara po Ameriki jo je imela, pa samo po zaslugi svojega tajnika, Fr. B. Ambrožiča, ki je dregal in pisal, pisal in dregal. Nabral je mnogo tisočakov, po večini za maše. Maše gredo sicer ljubljanskemu škofu in duhovnikom po Sloveniji in Srbiji in Hrvaški, kamor so jih raztepli, toda od teh mašnih darov gre gotovo polovica, če ne več, našim ubogim ljudem nazaj, zakaj duhovnik bo že po svojem duhovniškem srcu delil z narodom, kadar je ta v potrebi kot je slovenski na-

rod danes. Zato je bila ta pomožna akcija velikega pomena in še je, saj privatno P. Bernard še vedno te maše sprejema (P. B. Ambrožič, 62 St. Marks Pl., New York City), toda javno se več ne oglašča, ker ni bilo prave kooperacije od mnogih strani, najmanj pa od ljudi samih, ki so še celo po listih oznanjali, da jugoslovanska pomožna akcija radi te farne akcije trpi in da kazi delo p. Bernarda pomožno delo slovenske sekcije. Po vseh listih je bil objavljen protest J. Roglja, pa se prav noben ni oglasil za dobro besedo v prilog farni akciji. Kaj hočeš? Sklenil je p. Bernard kar potihoma delati, da ne bo toliko govorjenja, govorčenja pravzaprav, in da res da priliko onim, ki toliko besedičijo o skupnem delu, da priliko, da se pokažejo. Prav ima.

Pritožbe prihajajo, da je list prepozen vsak mesec. Že smo Vam povedali, da pošta ne gre kot je časih šla. Danes gremo bolj in bolj nazaj tudi s pošto v postiljonske čase. V oddaljene kraje bo vzelo deset dni, preden pride mesečnik v hišo. To je že tudi centralna pošta oznanjevala po časopisih, da je prvo, za kar pošta skrbi, pošta vojaštva. Bodimo vendar

potrpežljivi in se navadimo "vojske".

Prejel sem nekaj dolgih, dolgih dopisov, ki bi vzeli četrta lista, če bi jih priobčil. Od štirih krajev sem pošiljke te vrste prejel, vsaka po 50 ali 80 strani. Vsega ne moremo priobčiti, ni prostora in ta prostor, ki ga imamo, je drag. Vsaka stran v A. M. nas stane 10 dolarjev, kadar je dotiskana. Malo, pa dobro, kratko, pa jedernato, je tudi naše geslo . . .

Da so v listu tu in tam tiskovne napake, se razume. Tudi to smo že razložili. V katerem listu jih pa nimajo? Imamo sicer izvrstnega črkostavca, češke narodnosti, ki zna tako dobro slovensko kot jaz, toda so še potem drugi pri listu, ki kar na slepo delajo, v kolikor se jim pokaže; pri vsaki vrsti mora biti urednik zraven, če še potem vedno ni vse popolno, Bog pomagaj.

V molitev priporoča svojo bolno ženo Frank Žalec, Pittsburgh.

Zahvaljuje se sv. Jožefu za uslišano prošnjo Josephine Vesel.

Zahvaljujem se javno za dobroto, ki mi je bila dana po Bogu in Marijini priprošnji — Josie Stimetz, Cicero, Ill.

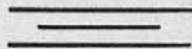
Z Grička Asizij

Zopet kličemo Bog plačaj vsem našim dobrotnikom, ki so se nas spomnili in poslali prispevke za naš dom. S hvaležnim srcem bomo upoštevale Vašo dobrotljivost in prosile dobrega Boga naj Vam stotero nadomesti, kar ste darovali.

\$200.00, Anna Zobec; \$25.00, Mr. & Mrs. Hajdinjak; \$10.00, John Tičarič, Mrs. Catherine Varšek, Mrs. Mary Otonicar, Mrs. Frances Oshaben; \$6.00, Antonia Drasler; \$5.00, Michael Smole, Anton Kovacic, Mrs. Mary Dercar, Mrs. August Toplikar, Mrs. Frank Višček, Christine Sch., N. N., Mrs. Max Sajnič, Miss Bernice Sajnič, Mrs. Strubel, Mrs. Frances Witchet, Theresa Potokar, Mrs. Margole, Mrs. Spon, Mrs. Joseph Furlan, Mrs. Urh, Mrs. Kim, Mr. & Mrs. Lipoglavsek, Rose Klemenčič, Mr. & Mrs. Madranich, Mrs. Matt Ivanetich, Valentine & Anna Belec; \$3.00, Antonia Tanko, Mary Spolar, Anna Brankovich, Anna Perko, Mrs. Rudolf Smrke, Ana Buntak, Veronica Bratte, A. Bencan; \$2.50, Mary Linc, Mary Darovic, Mrs. Mary Pershek; \$2.00, Math Tekavec, Mrs. Ludwig Kosnik, Mrs. Gertrude Gradisher, Mrs. Anna Staresinic, Mary Gorsic, Mary Kozelj, Felix Kupsek, Mary Cvilbar, Agnes Chopp, Mrs. Louis Gornik, Math Debelak, Mr. Petrina, Mrs. F. Anžiček, Mrs. Pauline Stimec, Mrs. Frances Plautz, Mrs. Julia Kosorog, Frances Shiffler; \$1.00, Jennie Travnikar, John Zulich, Mary Noda, Mary Bedenko, Mary Kostelic, Mary Legan, John Dolinsek, Mrs. Jaloves, Mrs. Ann Simonic, Mrs. Ciril Fischer, Mrs. Stimec, Mrs. Springer, Mrs. Johana Tomc, Mrs. Matt Swab, Mr. Joseph Gregorich, Mrs. John Judnich, Kate & Stefi Lopič, Margaret Stefanie, M. Terniger, Frances Marolt, Frances Tomsic, Mr. Jerman, Mr. & Mrs. Vrbic, Mr. & Mrs. John Kamin, Mr. & Mrs. Malovašič, Mr. John Hočevar, Mrs. Katie Robert, Mrs. Mary Zupancic.

JUNIOR'S FRIEND

North Chicago, Ill.

Here we have another new Junior and another new writer for Junior's Journal. He is FRANK MERLOCK, 1102 Park Avenue, North Chicago, Illinois. We welcome you to the Junior's Corner with open arms, Frank. May you ever remain its faithful member. Frank writes: "This is my first letter to the Ave Maria Junior's Friend. We do not receive the Ave Maria but since we live with my grandmother I see it every month. (Good for you, Frank, and I hope you never miss an issue.—J. F.) I am ten years old and in the sixth grade at the Mother of God School in Waukegan. My teacher is Sister Vivian. I will make my confirmation this year. Father Cepon is the head of our Boy and Cub Scouts. (Yes, Frank, Fr. Cepon told me all about his good Boy and Cub Scouts. He tells me that you are all a wonderful bunch of kids. Stick to it.—J. F.) I have one sister, Charlene. She is fifteen years old and a sophomore at the Holy Child Academy for girls in Waukegan. Will you say "hello" to Father Louis for my sister and me? He is a very good friend of ours." I certainly will give your best regards to Fr. Louis. Fr. Louis, you know, is very busy these days. He is teaching here at the monastery and is attending De Paul University in Chicago at the same time studying mathematics and physics. Just think, Franky,

mathematics and physics! They are very hard subjects, and I am sure that neither you nor I would be interested in them, would we? You should drop him a card once in a while, Franky. We hope to hear from you again.

Sheboygan, Wis.

Lo and behold! The month of February seems to be the month of brand new Juniors. Here we have another. From a beautiful little city nestled in the hills along the rippling and gurgling shores of Lake Michigan—from Sheboygan, Wis., to be exact, comes another new Junior. She is MARY R. HORZEN of 1524 Main Avenue. She writes: "This is my first letter to Junior's Friend. I am a little girl seven years old. March 5th will be my eighth birthday. (You certainly are "little," Mary, and, I am sure, one of the youngest Juniors in our gang.—J. F.) I attend the third grade in SS. Cyril and Methodius school, and my teacher is Sister M. Ildefonsa. I have one brother, Frank, who is serving in the U. S. A. Navy, and two sisters one of whom is Sr. Genevieve

who is teaching in Steelton, Penna., and another, Betty Jane, who is attending high school from Mount Assisi Convent in Lemont, Ill." Thanks very much for your letter, Mary. We are very glad to hear from you. Your two sisters always were regular writers to Junior's Friend, and we hope you follow in their footsteps. Perhaps, some day, like Sr. Genevieve and Betty Jane, you too will come to Lemont. That would be awfully nice, inso? ("Inso," Juniors, is a wonderful word which you will hear only in Sheboygan).

Joliet, Ill.

Another winner of the Christmas Contest expresses her thanks. She is BERNICE RESETIC of 1017 N. Center St., Joliet, Ill. She writes: "I'm just writing a short letter for I have homework to do and it is quite late. Sorry that I didn't write sooner. How are you Father? (Very well, thank you!—J. F.) I hope you are as happy as I am. Can you guess why I am so happy? Yes, because I was one of the winners in the contest. I don't know how to express my gratitude for the beautiful scrapbook I received by mail on Jan. 6. I was really astonished. I entered the contest but didn't think that I would be one of the winners. Thanks a whole, whole lot for having my letter published in Junior's Journal. I will put all the clippings about myself and others in my scrapbook. (Well, Bernice, here's another for the scrapbook).

By the way, Father, I would like to have some pen pals—boys and girls, from 13 to 15 years old. (Make a note of this, Juniors.—J. F.) I've entered the contest for March, but I won't say how many words I have so far." Thanks for your letter Bernice. I am happy to hear that the prize pleased you. So you are likewise entering the March Contest. Well, so far very many have entered and I am sure that it will be an awful time trying to pick out the winners. But the winners will be picked early in March, and the prizes will be mailed to them immediately thereafter. Good luck to you, Bernice!

Burgettstown, Penna.

"Dear Father: This is the second time that I am writing to you. I hope to write many more letters in the near future. Finally we have a Catholic school in Burgettstown. It opened up for the 1942-1943 school year. But our pastor, Rev. W. J. McCushin, could only get five sisters to do the teaching so we have no eighth grade as yet. And because I am in the eighth grade, I still have to go to public school. But I make up for it by singing with the choir in church every morning, and I am getting acquainted with the good sisters by taking piano lessons from them. I like school very much. I have six teachers. We are now preparing for our midterm exams. (Oh, those exams!)" So writes CHARLOTTE PINTAR, 17 Linn Avenue, Burgettstown, Pa. She goes on to say: "I would like to have some pen pals. I have some already, but I want more." Do you hear that, Juniors? She wants more pen pals. Well, since she seems to be an ambitious writer, let us give her all the mail we can. As a final thought she mentions that "I am entering the contest for March. I have tried to get as many words as I possibly can from the two words 'Saint Joseph.'" Your entry for the March Contest was the first to reach us, Charlotte, and since then they are simply piling into the office. You

certainly did get together a good number of words. No, Juniors, I can't reveal the exact number of words. It is another military secret. But believe you me, Charlotte did very well. Thanks for the late wishes for a happy new year, Charlotte, and may I return the same wishes to you. It is good to hear that Santa Claus was very kind to you. I am sure that Santa Claus was kind to all of our Juniors this past Christmas. They are all good boys and girls, of course.

Johnstown, Penna.

Remember, Juniors, our Christmas contest? Well, THE-RESA TOMEK of Johnstown, Penna., winner of the first prize, was not slow in writing us her thanks for the honor and the prize. She claims that she is tickled with both. We hope that the prize pleased the other winners as much as it did her. She writes: "Dear Father: I'm writing this letter to thank you for the beautiful gift you sent me. I certainly was surprised to find that I had won first prize, and I got a greater surprise when I saw the beautiful gift you sent. It was just what I needed and I can't thank you enough for it. I had a very nice Christmas and I hope you did too. (Thanks, Theresa, I did.—J. F.) We enjoyed a long vacation from the classroom and it was very hard to get back to the books again. . . . My oldest brother left for the army on New Year's Day and he certainly likes it. . . . I would like to get some pen pals, since I like writing letters. I'll say goodbye now, but before I close I wish to thank you again." Another young lady wants pen pals, Juniors. Don't fail her! The address: R. D. 1, Box 351, Johnstown, Penna. Thanks for the nice letter, Theresa, and we hope to hear from you again.

Depue, Ill.

"This is my first letter to the Ave Maria, Father, and I hope to be writing regularly in the future." Thus writes MARY ANN STUPAR of

Box 381, Depue, Illinois. For the sake of your information, Juniors, Depue is a little town some one hundred long miles southwest of Chicago. Don't look for Depue in the maps of your geography books because you won't find it. It is a small but very beautiful town. Mary Ann goes on to tell us that she is "twelve years old and in the seventh grade. I would like to have some pen pals all over the country. In this envelope I enclose my entry to the March contest. I hope I win since I worked so hard on it." First of all, Mary Ann, we welcome you into the fold of the Ave Maria Juniors. We sincerely hope that you will remain a member of our gang for a long time to come. And, by the way, don't forget that to remain a member you must write to us every once in a while. Secondly, Mary Ann, I wish to thank you for your entry in the March contest. No one doubts that you did put plenty of work into your entry and we all hope that you win. In the meantime keep your fingers crossed and hope for the best. . . . Juniors, here you have another pen pal!

Lemont, Ill.

Well, Juniors, entries are already pouring in for the March contest—all the way from western Kansas to eastern New York. It is a very simple contest. All you have to do is to see how many words you can pick from the letters in the two words: SAINT JOSEPH. It is easy, you will admit. Quite a few words can be picked from these two. Thus, for example, "tin," "phone," and so on. March, you know, is the month of St. Joseph. Two beautiful prizes will be given to the winners of the March Word Contest. Those who pick the greatest number of words from these two shall receive the prizes. And, perhaps, we may even send some smaller prizes to those who tried very hard. That would be nice, wouldn't it? All entries must be in by March 1. So, Juniors, you better get busy. In the March issue of the Ave Maria we will announce another

contest for the month of May.

February is a great month, Juniors. Do you know why? Yes, it is the month which marks the birthdays of such great men as George Washington and Abraham Lincoln, but that is not all. February is also known as "Catholic Press Month." Catholic Press means all those newspapers, books, and magazines which are written by good Catholics for good Catholics. During the month of February we must make a special effort to support the Catholic Press. You Juniors can help out very nicely in this drive. How? Well, if you notice, every month several Catholic magazines and newspapers reach your home. I don't believe that there is a Catholic home without a Catholic paper or magazine of one kind or another. Now, don't throw away that magazine or newspaper after you have looked only at the pictures. Read that magazine and newspaper. Read everything in it. That is why it is being printed, and that is why your mother and dad are paying for it. There are very important things for you in Catholic papers, things which are meant for your own good. So, make a resolution this year that you will never throw aside a Catholic newspaper or magazine without reading it from cover to cover.

There is still another thing about February, Juniors, that you should know. On Wednesday, February 3, you will again be walking up to the communion rail to have your throats blessed right after Mass. I wonder how many of you know why it is that throats are blessed every year on this day. Well, Feb. 3 is the feastday of St. Blaise who was a Bishop and who died for his faith as a martyr. He was put to death about the year 316, more than seventeen hundred years ago. During the Middle Ages, Catholics all over the world began to intercede to St. Blaise for help in various troubles and sicknesses of the throat. Their prayers were heard so well that from then on it has always been the custom or practice of our Church to have the throats of all

her faithful blessed once a year, on Feb. 3, the feast of St. Blaise. Remember that, Juniors, as you have your throats blessed this year.

Another great American, Abraham Lincoln, whose birthday we celebrate on the 12th of this month.

February 14 is Valentine Day. Don't forget that Valentine to her, or him—as the case may be.

George Washington and the famous cherry tree incident. You remember the story. Do you get the point of the story.

MY VALENTINE

Who, you ask, may Valentine be,
Whom I love and cherish so dear?

My mom, I answer, and my
daddy, too,

Who gave me life and a friend-
ship true;

Who night and day never
ceased to pray

And stormed heaven's own
angelic array

That I might virtue, success
obtain

And eternal happiness in God's
domain.

Who, you ask, may Valentine be,
Whom I love and cherish so dear?

My dearest brother, I answer
in truth,

Who forsakes joys in early youth
To join the forces of the U.
S. A.

To restore to earth God's own
life's way;

Who pleasure and self has cast
aside

That peace and love with us
abide.

Who, you ask, may Valentine be,
Whom I love and cherish so dear?

My sweetest sister, I answer
again,

Whose work earns praise from
a nobler pen;

Who deems it not the least
disgrace

And hesitates not to take her
place

In industry's shops to sweat and
toil—

A citizen strong and ever loyal.

Who, you ask, may Valentine be,
Whom I love and cherish so dear?

A kindly God in heaven above
Who merits from man his in-
most love; ;

Who guides, protects us mor-
tals weak

That we His grace may ever
seek;

From Whom all goods in abund-
ance flow

To weary pilgrims here below.

BOG PLAČAJ DOBROTNIKI!

Za list — Po \$5: A. Grahek. — Po \$4: Druž. Kebe. — Po \$2: C. Jeglich, druž. Trinko, A. Fabjan, U. Kozarič, K. & S. Lopič, A. Nemeč, Mr. Mrs. A. Gradišar. — Po \$1.50: Mrs. G. Gregorich. — Po \$1.15: A. Domitrovich. — Po \$1: F. Vončina, F. Hribar, J. Intihar, A. Kameen, Mrs. A. Unetich, A. Perušek, K. Kunič, M. Prebelich, J. Burgstaler, M. Habjan, Mrs. A. Unetich, J. M. Jamnik, U. C. — Po 50c: I. Majnik, L. Mladić, F. Starman, M. Šivic, Mrs. S. Durich, J. Junz, J. Pintar, J. Udovich, Mrs. Stefančič, A. Čajner, J. Pavlinac. — Po 25c: A. Burdick.

Za Marijin altar — Po \$3: Mrs. J. Sustaršich. — Po \$2: M. Škerl, M. Hren. — Po \$1: Mrs. Yerman, F. Fink, A. Pierce, K. & S. Lopič, Mrs. A. Oratch.

Za altar sv. Jožefa — Po \$5: J. Vesel. — Po \$1: A. Pierce.

Za tabernakelj — Po \$2: M. Prhne. — Po \$1: M. Tolar, F. Marolt. — Po 50c: M. Safran.

Za Baragov spomenik — Po \$1: J. Rončevich, Mrs. A. Oratch.

Za Kruh sv. Antona — Po \$2: T. Sterling. — Po \$1: M. Škerl, Mrs. A. Gradišar, M. Levar. — Po 50c: J. Novak, F. Sternisha. — Po 25c: Mrs. Petelin.

Za študente — Po \$10: J. Maronik. — Po \$1: Mrs. Safran.

Za okna v cerkvi — Po \$2: Mrs. E. Gabrenja. — Po \$1: M. Novak.

Za staro domovino — Po \$5: M. Vidmar. — Po \$2: Mrs. J. Bradoch.

Za samostan — Po \$5: F. Cvenk, Mrs. Mohar. — Po \$3: M. Evets. — Po \$2.50: M. Kraševic. — Po \$2: M. Muniza, A. Praznik. — Po \$1.50: M. Ortar.

Za apostolat — Po \$20: J. Novak. — Po \$10: Mrs. Vesel, J. Tomazetich, F. Tomazič, K. Mišica. — Po 50c: M. Safran.

Za lučke — Po \$4: F. Furlan. — Po \$2.50: J. Maronich. — Po \$2: Mrs. R. Korn. — Po \$1.60: J. Pucel. — Po \$1: M. Škerl, Mrs. Majetich, Mrs. B. Panijan, druž. Vidergar, Mrs. Vidmar, A. Franciskovich, A. Zagorc, J. Zitko, F. Fink, K. & S. Lopič, P. Žagar, druž. Kebe, F. Vidmar, M. Moritz, J. Kuhel, M. Fatur, Mrs. A. Oratch, Mrs. N. Hoffman, U. C., T. Mihelich. — Po 75c: M. Kalčich, M. Ostanek. — Po 50c: M. Janežič, Mrs. F. Pajk, M. Mihelich, M. Sajovic, Mrs. J. Chacata, F. Pirman, Mr. Mrs. T. Kolar, T. Terselič, M. Habič, F. Ulčar, A. Škender, M. Safran, F. Sternisha, J. Glinšek, M. Šivic. — Po 40c: F. Koželc. — Po 25c: Mrs. M. Smrekar,

Mrs. Lipovec, J. Irman, A. Xeller. Po 20c: M. Kožjan.

Za svete maše — Po \$100: F. Grill. — Po \$74: Rev. M. Šavs. — Po \$70: Rev. J. Trobec. — Po \$60: N. N. — Po \$50: M. Mayer. — Po 45: F. Starman, Mrs. Cesnik. — Po \$40: E. Zupančič. — Po \$30: J. Zaplotnik, Mrs. Braegar. — Po \$20.00: Mrs. E. Šmrdel. — Po \$18: Mrs. H. Šerše. — Po \$10: M. Bogovich, N. N. — Po \$9: N. N., F. Welland. — Po \$8: N. N., M. & M. Nakrst, Mrs. J. Husich. — Po \$7.50: Miss M. Draž. — Po \$7: Mrs. Archul, M. Jakopič. — Po \$6: M. Kraševic, Mrs. M. Romich, N. N., R. Ujčič, J. Kerwin. — Po \$5: J. Špeh, N. N., L. Kernz, B. Vranichar, F. Beg, A. Bukovec, F. Svete, Mrs. J. Horvat, F. Zalec, M. Malovrh, F. Furlan. — Po \$4.50: J. Glinšek. — Po \$4: A. Simonc, N. N., M. Milavec, Mrs. Philips, druž. Vidergar, V. Ruppe, Mrs. Krech, K. Lavrin, A. Setničar. — Po \$3: J. Mihelich, J. Bartol, P. Čemažar, T. Sterling Mrs. R. Korn, N. N., F. Zakrajšek, A. Zorko, M. Kožjan, Mrs. J. Sustaršich, U. C., M. A. Hochevar, L. čendan. — Po \$2: K. Govednik, M. Evets, F. Kovačič, I. Majnik, K. Žagar, F. Pirc, F. Starman, J. Vidmar, Mr. Mrs. V. Mavrich, F. Peterka, N. N., A. Verhovec, J. Burgstaler, Mrs. Stefančič, F. Sarsha, A. Judnich, A. Kožel, J. Erjavec, M. Fatur, Mrs. Habič, Mrs. M. Kopač, M. Jerovnik, Mrs. Bozich, M. Knaus, M. Oblak, M. Papesch, F. Stariha, Mr. Mrs. J. Jenko Sr., Mr. Mrs. A. Jenko, Darovec Fam., Mr. Mrs. Golobich, M. Grum, M. Chernich, M. Šivic.

— Po \$1.75: F. Nakrst. —
Po \$1.50: Mr. Mrs. G. Gregorich, Mr. Mrs. L. Anzich Sr., J. Meglen. — Po \$1: Mrs. M. Veselich, R. Gorgjane, Mrs. Knis, M. Zore, M. Pershern, Mrs. Jalovec, K. Zlogar, M. Vestalo, M. Pershe, G. Kriener, Mrs. F. Pajk, Mrs. A. Rogel, A. Šega. B. Strahan, A. Kinkella, M. Mihelich, J. Pintar, Mrs. I. Chacata, N. N., A. Smrekar Jr., M. Kurent, Mr. Mrs. J. Bambrich, Mr. Mrs. Calahan & Mary Kay, Pvt. J. Bambrick, J. Bambrick, B. J. Fraus, F. Nachtigal, F. Pirman, M. Prasninar, Mr. Mrs. J. Štrubel, Mr. Mrs. W. Butler, Mrs. T. Verščaj, A. Kostelec, A. Franciskovich, M. Dragoman, N. N., A. Domitrovich, F. Ulčar, J. Ulčar, druž. F. Ulčar, A. Čajner, F. Brodник, M. Gerbec, M. Punčar, Mrs. Repp, A. Škender, F. Turk, J. Hochevar, M. Dwyer, M. Slak, J. Hochevar, H. Zore, Mrs. J. Plemel, F. Tomsič, F. Balkovec, A. Nemgar, Mr. Mrs. C. Simon, Mr. Mrs. J. Pauček Sr., F. Albrecht, J. Jakopič, Mrs. M. Stolek.

Po \$4: K. Alberti.

Pokojni rojaki-naročniki:

Ursula Sever, Piney Fork, O.
Ana Pritekel, Pueblo, Colo.
Jožef Plamen, North., Minn.
Mr. J. Jazbeck, Euclid, O.
Angela Beg, Barberton, O.
Marija Plut, Boise, Idaho.
Blaž Moličnik, Little Falls.
Luka Smrdel, Cleveland, O.
John Dolenc, Cleveland, O.
Jos. Sedmak, Crested Butte.

Zastopniki našega lista za vzhodne države.

ZA KANADO:

Mr. Joseph Piškur,
75 McCamus,
Kirkland Lake, Ont., Canada

ZA DRŽAVO NEW YORK:

Rev. Bernard Ambrožič,
62 St. Marks Place,
New York City

Mary Škerl,
R. F. D. 2,
Worcester, N. Y.

Franciscan Fathers,
62 St. Mark's Place,
New York, N. Y.

Mrs. Veronica Ruppe,
5923 Catalpa Ave.
Brooklyn, N. Y.

Mrs. Jennie Petkovšek,
17 Porteus Street,
Little Falls, N. Y.

ZA DRŽAVO CONNECTICUT:

Mrs. Anna Puczko,
362 Pine Street,
Bridgeport, Conn.

Rev. M. Golob,
450 Pine Street,
Bridgeport, Conn.

Mr. Joseph Dollar,
44 Lake Avenue,
Danbury, Conn.

ZA DRŽAVO PENNSYLVANIA:

Mrs. Rosalia Vičić,
Box 74, Lloydell, Penna.

Mr. Leonard Ušnik,
Box 385, Dunlo, Pa.

Mrs. Mary Ušeničnik,
Box 605, Morgan, Pa.

Anton Tomšič,
Box 94, Strabane, Pa.

Mr. Andrew Tomec,
R. D. 1, Box 18xB
Johnstown, Penna.

Mrs. Smith,
Box 68, Homer City, Pa.

Sisters of St. Francis,
384 So. 3rd Street,
Steelton, Penna.

Mrs. Josephine Pintar,
17 Linn Ave.,
Burgettstown, Penna.

Mary Pavlešič,
700 Elm Lane,
Ambridge, Penna.

Mr. Frank Pantzar,
729 Main Street,
Vandling, Penna.

Mr. Jerome Okorn,
1007 Cedar Street,
Sharon, Penna.

Mr. Anton Malesich,
344 High Street,
Enhaut, Pa. & Steelton.

Mr. Jakob Leskovitz,
Box 321, Bessemer, Pa.

Mr. Joseph Lesjak,
1627 Ridge Ave.,
No. Braddock, Penna.

Mr. Jerome Koprivšek,
430 E. 5th Street,
Bethlehem, Penna.

Mrs. Paula Kokal,
Box 322, Universal, Pa.

Mr. Math Klučevšek,
317 Bond Street,
Johnstown, Penna.

Mr. Štefan Jenko,
Box 216, Bulger, Penna.

Mr. Paul Jamnik,
Box 326, Imperial, Penna.

Mary Grum,
Box 40, Forest City, Pa.

John Golobič,
5730 Butler Street,
Pittsburgh, Penna.

Franciscan Fathers,
Box 464, Decker Ave.,
Johnstown, Penna.

Mr. F. Flajnik,
226 Beaver Street,
Fallston, Penna.

Mr. Jakob Drašler,
Box 242, Moon Run, Pa.

Mrs. Mary Cadonič,
1658 Suffield Ave.,
Pittsburgh, Penna.

Mrs. Mary Aufderklam,
620 Maurus Street,
St. Mary's Penna.